

VÅRT MÅL: Et fritt levende selvvirksomt samfunn
VÅR METODE: Selvkontroll og hensynsløs, men objektiv kritikk
VÅRT MIDDEL: Ny livsorientering bygget på Kristusimpulsen

MOTTO: Riv ned alle gjerder som skiller menneskene og hindrer dem fra å oppleve og erkjenne våre dype fellesinteresser innenfor vårt felles samfunn. Frem med helhetsfølelsen og totalitetsbevisstheten. Ned med partipolitikken og klassekampen. Frem med det frie levende selvvirksomme samfunn.

En grundløn til alle

I Tyskland foregår det for tiden en livlig debat inndførelse af en grundinkomst eller borgerløn ud fra forskellige modeller og grader af forpligtighed. En række betydende erhvervsfolk og samfundsforskere er fortalere for den mest vidtgående af disse modeller: at alle, uden undtagelse, skal være garanteret en eksistensindkomst fra staten.

Af Ole Uggerby

Situationen i det genforenede Tyskland er for tiden præget af høj arbejdsløshed og lav økonomisk vækst. Store grupper af borgere – ik-

ke mindst unge – opnår ikke fast tilknytning til arbejdsmarkedet og udvikler ringe socialt engagement, lav selvværd og utilstrækkelig uddannelse. Samtidig sker der indenfor erhvervslivet en effektivisering og produktivitetsstigning, som reducerer antallet af arbejdspladser – det faktum at færre mennesker ved hjælp af ny teknologi kan producere tilstrækkeligt eller rigeligt til markedet. Den nødvendige arbejdsmængde i forhold til samfundets basisbehov kan i dag dækkes af langt færre hænder end nogensinde tidligere. Manglen på arbejde er altså ikke forbigående, men strukturelt betinget og tyder på at blive permanent

Er det et problem, at vi ikke behøver at arbejde?

Fordi arbejde ikke kun har værdi gennem arbejdsprodukterne, men også er værdiskapende i social betydning – så bliver mangelen på ar-

bejde et samfundsmæssigt problem. Det at have et arbejde gør, at man føler sig accepteret og en del af fællesskabet. Arbejdet opbygger ens selvspekt og identitet som menneske. Som arbejdsløs har man ringe fremtidsmuligheder og bliver af systemet fastholdt i en venteposition og i en socialt defineret rolle som andrerangs borger, der skal stå til rådighed og være parat til at påtage sig anvist arbejde. Derfor har der i mange år været politisk enighed om for alt i verden å bevare arbejdspladser, og et politisk succeskriterium er at skabe arbejdspladser. Alligevel står vi samfundsmæssig i en situation, hvor mængden af nødvendigt arbejde bliver mindre samtidig med at flere og flere bliver frigjort til arbejdslivet, og derved mister deres sociale status.

Ved at indføre en grundinkomst til alle ændres indstillingen til erhvervsarbejde fundamentalt og be-

grebet arbejdsløshed mister sin betydning. Angsten for at miste arbejdspladser vil blive reduceret i og

med at lønafhængigheden er væk. Et menneskes sociale værdi vil ikke være bundet op på et lønarbejde.

Chef for 23.000 ansatte og fortaler for borgerløn

En af fortalene for indførelse af «betingelsesløs grundløn til alle» er indehaveren af én af Tysklands største butikskæder DM (drogerie-markt) – Götz Werner (62), selvlært forretningsmand, chef for 23.000 ansatte fordelt på 1.600 butikker – nu også professor ved universitetet i Karlsruhe. Det følgende er et ekstrakt fra et interview bragt i Bankspiegel.*

Ifølge Götz Werner er vi i vores tænkning om samfundets indretning og økonomi ude af trit med virkeligheden. Vi formår ikke at løse aktuelle problemer som fx arbejdsløshed – fordi det er «skinproblemer». Vi tænker forkert om virkeligheden og kan derfor heller ikke skabe holdbare løsninger. «Fx er vores samfundsmæssige husholdning finansieret gennem indkomstskat. Så er det klart at alle politiske kunstgreb handler om at bevare og skabe flest mulige arbejdspladser. I det lys er arbejdsløshed et påtrængende problem. Man forsøger at kurere patienten uden at beskæftige sig med årsagerne til sygdommen»*

Hvad er arbejde?

Problemet med arbejdsløshed hænger sammen med vores opfattelse af arbejde. Her kan vi skelne mellem to former for arbejde: arbejdet på naturgrundlaget og med det materielle, fysiske. I årtusinder har mennesket levet i en mangelsituation. Først indenfor de senere årtier kan vi tale om et overflodssamfund og det takket være naturvidenskaben, den teknologiske udvikling og den industrielle revolution. Maskiner og metoder letter os

for utrolig meget arbejde.

Et andet arbejdsområde er hele det menneskeorienterede felt: undervisning, opdragelse, pleje, omsorg. Bl.a. på grund af den demografiske udvikling vokser dette arbejdsfelt voldsomt i disse år. Men her kan man ikke rationalisere mennesker bort, for arbejdet handler i høj grad om medmenneskelig nærhed. Dette er fremtidens arbejdsområde i følge Götz Werner. Fordi vi i dag opfatter alt arbejde som erhvervsarbejde og gør, hvad vi kan for at forvandle alle opgaver til en vare eller serviceydelse, der kan prissættes og handles – så forekommer hele dette menneskeorienterede arbejdsfelt os i dag umætteligt (fx. inden for pleje- og sundhedssektoren).

Man må tænke radikalt nyt og tage et skridt ad gangen

Dette skyldes igen vores forkerte forestillinger om virkeligheden. Vi lever i vores del af verden i et velfærdssamfund, hvor de materielle behov er dækket. Vores sociale elendighed skyldes ifølge Götz Werner, at vi prøver at løse skinproblemer med fortidens metoder.

«Det er erhvervslivets opgave at forsyne mennesker med varer og tjenester. Den regulerende indsats af denne aktivitet er samfundet. Samfundet er ansvarligt for at alle borgere har en minimumsindkomst. Det gælder i den nuværende situation, hvor arbejdsdelingen er total. For mindre end 100 år siden var 40% af befolkningen stadig selvforsørgende på landet. Vi tænker som dengang. Det er en del af problemet».

Ideen og dens finansiering

Alle skal være garanteret en aldersbestemt grundinkomst. Al-

dersbestemt fordi ens behov igennem de forskellige livsaldre varierer. De negative konsekvenser omkring arbejdsløshedspenaltikken vil forsvinde i og med, at den enkelte opnår økonomisk uafhængighed. Pensionen vil være sikret for alle.

Finansieringen af ordningen vil hovedsageligt ske via omlægning af de allerede eksisterende overførselsindkomster. Aktuelle beregninger ud fra tyske forhold viser, at de samlede sociale overførselsindkomster plus halvdelen af de administrative omkostninger i dette system giver 830 euro om måneden pr. person (beregningen findes i Bankspiegel 1/2006). Forslaget indebærer ligeledes omlægning af skattesystemet fra indkomstskat til forbrugsskat. Alle andre skatter bortfalder.

Hvordan så?

Den betingelsesløse grundinkomst er en skattefinansieret statslig udbetaling til alle borgere uanset evner, formue o.a. og uden nogen for for modydelse. Alle får den – mænd, kvinder, børn, gamle, syge, raske, rige, fattige, arbejdsledige og ansatte. Beløpet skal sikre rimelige eksistensvilkår, være en individuel, personlig rettighed, udbetales uden betingelser og uden arbejdstvang.

www.grundeinkommen.info
www.archive-grundeinkomme.de

Ole Uggerby

Ansæt i Merkur siden 1991 – hovedsageligt med informationsformidling som arbejdsområde. Utdannet arkitekt og planlægger fra Århus Arkitektskole.

(Pengevirke 2/2006)

Samfunnsliv

Sosialpsykologisk avis
Organ for folkebevegelsen
for ny livsorientering
(Tidligere Samfundspartiet)

Bertram Dybwad Brochmann
grunnlegger

Dag Ove Johansen
8200 Fauske
tlf. 756 42 754

E-post: dagoj@online.no
redaktør

Grunnlagt
1931

Anders Ryste
disponent og hjelperedaktør
6150 Ørsta

Med i redaksjonen

Astrid Strømme
Indre Sædal 16,
50 44 Nattland

Aase Brenne
Utløbakken 43
5260 Indre Arna

Ved innbetalinger benyttes
NB! Postgironr.: 0532.08.40645

Internett: www.samfunnsliv.no

TIL MINNE

Agda Gohde Gjøstein, en av Samfunnslivs og Nyorienteringens ivrigste støttespillere gjennom mange år, er gått bort.

Vi er takknemlige for den innsatsen hun har gjort for Nyorienteringen i Norge og lyser fred over hennes minne.

DOJ AS AR AaB

**Sommer-
treffet i
Bergen**

Det var et godt treff på Kafe Magdalena i Bergen. Oppslutninga var god, minst like god som i fjor på Stend Jordbruksskule. Mange fant seg til rette, og flere uttrykte ønske om at vi skulle arrangere treff igjen her til neste år!

Foredragene var mange og gode, og i kjølvannet fulgte det mange gode samtaler og diskusjoner. Mange mennesker kjøpte dessuten Samfunnsliv!

Eivind Vinje fra Korskirkan foretok en omvisning i strøket rundt Kafe Magdalena. Så vidt det vites vakte det positiv interesse!

Turen til Brit Godske-Bjørklunds økologiske steinhage noen kilometer utenfor Bergen sentrum var også populær.

Alt i alt: det var et godt treff! Ingen brydde seg tilsynelatende om at det var holdt i en by. Bare en ønsket seg til Stend igjen. Til Bergen by sin fordel er det å si: veien er meget kort til naturen! Dette gjelder ikke minst fra Kafe Magdalena! Referater og noen av foredragene blir trykt i Samfunnsliv seinere.

Astrid Strømme

LEDER -**Psykiatri og
menneskesyn**

”Hver tredje psykiatriske pasient skulle aldri ha vært lagt inn, og halvparten av pasientene ved akuttavdelingene skulle aldri ha vært på akuttavdelingene.”
Sintef Unimed 2001

Det er åpenbart god interesse for hvordan og hvorledes psykiatrien fungerer. Eva Ramm sin bok Psykiatri til å bli gal av! samlet mange interesserte personer på Kafe Magdalena i Bergen.

Eva Ramm er tydeligvis meget skeptisk til bruken av psykiatriske medisiner. Allerede i januar 2002 gikk dokumentarprogrammet ”Kjemi eller terapi” på norsk TV, NRK 2. Programmet var hovedsakelig basert på psykolog Ellen Kolsrud Finnøys provoserende bok om den farlige og overhåndtagende bruken av medisiner. Spørsmålet er: Hva er det som gjør at psykiatrien er så åpen og ukritisk til bruk av medisin? Svaret er naturligvis mangfoldig og ikke entydig. Men likevel: Har det ikke noe med menneskesyn å gjøre?

Vestens dominerende menneskesyn er negativt. Mennesket er født til verden som asosiale og usosiale personer. Menneskesynet har farget oppdragelse og undervisning i årtier. I praksis har det påført barn og unge:

- lavt selvbilde
- liten selvtilitt
- lydighet
- lærevansker
- atferdsvansker osv...

B.D.B. var imot menneskesynet av flere årsaker. Det gjør menneskene fremmedgjorte. Det frarøver oss å være et selvstendig subjekt (person) i våre relasjoner. Det undergraver vår egenverd og verdighet. Det frarøver oss evnen til å være den man er og uttrykke seg...

Psykiatrien bygger på dette menneskesynet. Mennesket er ikke noe i seg selv, og det som ikke lar seg forstå eller forklare ved hjelp av våre fysiske sanser, tror vi ikke på. Det er bare det ytre og det materielle som betyr noe. Forbruksveksten går foran, og driver det hele mot stupet...

Det betyr at psykiatrien forutsetter at vår tenkemåte er knyttet til noe materiell substans, eller til kjertelvirksomhet i hjernen. Kjertler og substans er noe som lar seg regulere. Psykiaterne vet dette. Antagelig er dette en viktig forklaring til den økende bruk av psykiatriske medisiner. Medisinene skal ”fikse” de psykiske problemene...

Vitenskapen er inne i et paradigmeskifte. Et paradigme er et sett av oppfatninger, verdier, teknikker som et fellesskap deler, sier Dag Andersen. Hvorfor er så vitenskapen inne i et paradigmeskifte? Ja, hvorfor? Det er fordi de selv har oppdaget så mange anomalier og selvmotsigelser i sin tankestil at det har resultert i nye måter å forstå vårt menneske- og verdenssyn. Det nye menneskesyn erkjenner ånden i mennesket. Alt liv, naturen og det mentale liv er knyttet sammen i et felt som er gitt betegnelsen psi-felt eller biofelt. Dette nye feltet er knyttet sammen av holoner, koherente og korrelerte systemer (E. Laszlo, 2003).

På 80-tallet kom også spedbarns- og relasjonsforskningen fram til nye erkjennelser. ”Vi mennesker er født til verden som kompetente personer, og ikke som asosiale og usosiale personer som må oppdraes med lydighet og tilpasning.” Dette er et positivt menneskesyn, og åpner opp for ånden eller skaperkraftene i oss. Og skaperkraftene kan vi vel ikke medisinerere bort?

Astrid Strømme

Vi beklager forsinkelsen av nr. 7 av Samfunnsliv.

DOJ AS AR AaB

Redaktører 2006

JANUAR: Dag Ove Johansen
FEBRUAR: Astrid Strømme
MARS: Dag Ove Johansen
APRIL: Astrid Strømme

MAI:
JUNI:
AUGUST:
SEPTEMBER:
OKTOBER:
NOVEMBER:
DESEMBER:

Dag Ove Johansen
Astrid Strømme
Astrid Strømme
Dag Ove Johansen
Astrid Strømme
Dag Ove Johansen
Astrid Strømme

Turid Wiik Kolberg,
Postboks 256,
1601 Fredrikstad.

Fredrikstad, 18.08.06

Kjære Anders Ryste!

Viser til telefonsamtale forleden. Solveig døde altså den 15.08 om kvelden og blir begravet fra Borgestad kirke onsdag den 23.08.06, kl. 13.00. Hun ble 92 år gammel. Jeg har fått beskjed om at begravelsen skal være i stillhet med bare de nærmeste, men det er selvsagt anledning til å sende blomster. Det kommer jeg til å gjøre fra meg selv. John Karlsen døde ca. midten av juli etter lengre tids sykdom (han har jo også isolert seg de siste årene) og ble begravet i Karlstad den 03.08.06. Han ble 80 år gammel. Det ble sendt bærebukett herfra.

Ellers ønsker jeg deg alt det beste og håper du får en bedring med dine nåværende plager.

John Karlsen
Turid

Den rene økonomi, motsatt den politiske

Av Bertram D. Brochmann

Tenk deg engang at du befant deg oppe hos eskimoene og skulle forklare en eskimo hva «Arbeidsledighetsproblemet» var for noe. Tror du at han ville kunne forstå deg? — «Arbeidsledighet» måtte for en eskimo være ensbetydende med velstand og overflod. Hvis en eskimo har «Arbeidsledighet», så betyr det for ham frihet, — anledning til å gjøre hva han vil. Vil han hvile, kan han det. Hvis han hadde hatt bøker og hadde kunnet lese, ville han lese og samle kunnskap eller more seg over menneskelig dumhet. — Eller arbeidsledigheten ville for ham bety adgangen til å avhjelpe lenge følte savn, f. eks. bygge nye og bedre båter, lage nye redskaper, bygge reserveboliger etc. Ti for eskimoen og for enhver annen, som ikke har pengehusholdning, men naturalhusholdning, stiller økonomien seg således, at spørsmålet «hva jeg har råd til» blir omtrent det samme som: hva har jeg tid til — hva kan jeg avse arbeidstid og materialer til. — Den tanke at regnskapsmidler (tall, metaller og penge) skulle forhindre ham fra som «arbeidsløs» å kunne avhjelpe materielle savn er ham ganske fjern. Men i vart moderne penge-husholdningssamfunn i det lille Norge har vi som for nevnt 100 000 arbeidsledige samtidig med at vi i fullt alvor påstår at vi ikke «har råd til» å bygge jernbaner, kraftstasjoner, boliger etc. etc. — Samtidig har vi store varelagre og reservelagre, som vi strever for å få solgt og omsatt, på samme tid som vi også i dybeste alvor sier til hverandre: «Kjøp ikke noe. Bruk ikke noe».

Dette henger således sammen, hva vi har vært inne på før, men som må nærmere behandles: Der finnes to måter å oppfatte begrepet økonomi på. — Den ene måte er den «rene» økonomioppfatning. Den eksakte, reale. Den sier: «Vi har lenge følt savnet av en jernbane i Nordland og på Sørlandet. Spørsmålet om samfunnet har råd til å bygge disse jernbaner er det samme som å bringe på det rene om vi kan avse så mange mann, så mange materialer og levnetsmidler i så lang tid som jernbaneanleggene varer.» Det hele er fra denne betraktningssått sett et statistisk materielt spørsmål, — et regnestykke med to tallstørrelser, som heter den totale produksjon P. til rådighet innen landet, og det totale konsum K. — Vi må spørre: «Er P større enn K eller er P mindre enn K?»

Den annen måte — motsatt av den «rene» økonomiske betraktningssått, er den såkalte parlamentariske eller politiske økonomioppfatning. — Denne oppfatning går ut fra at statskassens beholdning av kontante penge eller tilgang på penge gir et uttrykk for fellesøkonomien eller samfunnshusholdningen. Den sier omtrent sa: «Spørsmålet om samfunnet har råd til å bygge jernbaner er det samme som å undersøke om statskassen har kontante penger eller kan vente tilstrekkelig tilgang på penger.» — Den politiske (til-vante) betraktningssått tenker ikke over at 100 000 arbeidsledige naturligvis er en langt større utgift for samfunnet enn 100 000 mann på jernbaneanlegg. Ti leve må de 100 000 mann med sine familier like fullt, hva enten samfunnet får jernbaner igjen for disse konsum eller ikke. — Om nå f. eks. pengelotteriet utvides, og det på den måte kommer noen millioner kroner inn i statskassen, «sa har samfunnet straks bedre råd», tenker man ut fra den politiske betraktningssått. (Fortsatt at man da ikke på grunn av gruppe-inntriger i stortinget finner å burde holde jernbanebygning nede av andre grunner, og derfor bruker pengene annetsteds.)

I den rene reale økonomi derimot er hele statskassen og hele pengelotteriets bruttoinntekt utgifter for samfunnet. I den rene økonomi blir statens totale kostende og pengelotteriets totale kostende kun utgifter for samfunnet —

kilder til prisstigning og lønnsstigning. I den politiske «økonomi» (egentlig altså uøkonomi) fortoner skatter, avgifter, tollinntekter etc. seg som inntekter i samfunnshusholdningen, idet man der forveksler begrepet fellesøkonomi (samfunnsøkonomi) med statskassens (en ulønnsom institusjons) private pengeforhold og regnskapsbalanser.

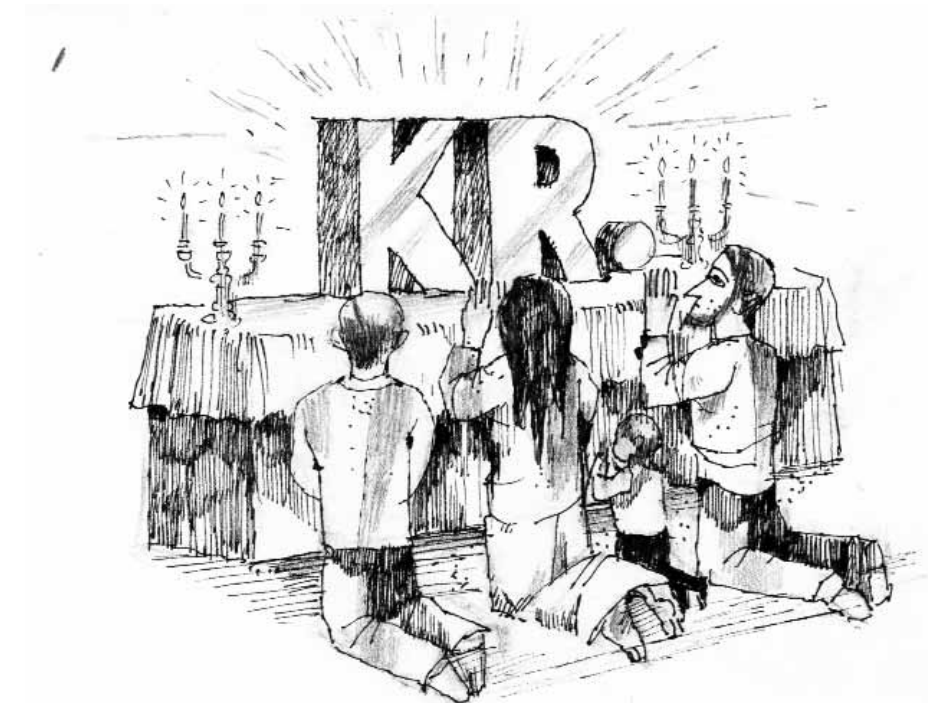
I den rene økonomi regner vi med eksakte tall og ubestikkelige økonomiske lover. Pengene blir der kun abstrakte (verdløse) regnskapsmidler, tall og måleenheter. — Og formålet for det rene, rene økonomiske liv blir her å dekke alle menneskers materielle behov så hurtig, lett og praktisk og altså så billig som mulig. I den politiske (U-)økonomi blir selve pengene og tallene til formålet for vår streben. Pengene blir selv verdifulle enn varene, og pengene blir selv en handelsvare. Formålet i den politiske (U-)økonomi blir å innkassere verdistigninger og lønnsstigninger. Og når alle bokførte verdier stiger omkapp med markedspriser og lønninger, betrakter man det som «fortjeneste» — resp. «krigsfortjeneste», og staten, som selv istandbringer denne imaginære fortjeneste og som selv er kilden til enhver prisstigning og prisdannelse, forbeholder seg stadig større og større andel i det imaginære tallutbytte! Og for å gjøre dette til innlysende «rettferdighet» forklarer staten at uten staten — og «velordnede systemer» ville denne prisstigning — resp. «for-tjeneste» utblei, og den fremstiller de enfaldige og lite anende mennesker, som den fører bak lyset, at de hver for seg er «onde ego-ister», nar de vil samle på imaginære tall uten å dele med staten.

I den rene økonomi blir 2 og 2 alltid 4 i henhold til økonomiske lover, og problemer er en utenkelighet. I den politiske økonomi opphever man med alle slags vilkårlige inngrep matematikkens vesen og økonomiens lover, og de kortslutninger som oppstår kaller man «problemer» og tusener er de som lever av å dyrke og av å for-flere problemene. Av slike vilkårlige inngrep har vi mange. Et gruppepeflertall i generalforsamlinger, direksjonsmøter, Folkets hus, Handverk- og Industriforeninger, bankene og især i Stortinget kan hver dag ved sine «beslutninger» få 2 og 2 til å bli 3, 7 eller 12 etter som det passer for visse økonomiske hensikter! — Og når himmelskrikende brøl oppløfter seg fra skadelidende grupper, så nedsetter man tvungen voldgift til å overtale himlen eller til å forsone virkelighet med uvirkelighet!

I den rene økonomi bygger man på sjelløse faktorer, på kausalitet, på årsak og virkning. I den politiske økonomi derimot regner man med lunefulle, overnaturlige makter: «Tidene», «konjunktorene» og «valutanoteringene» etc., og oppretter prisdirektorater, bestemmer minstelønn og maksimalpriser, statsmonopoler etc. for å tekkes disse ondskapsfulle guder, som griper så ødeleggende inn i menneskeskjebnene.

Tilhengere av den rene økonomi trøster seg i det lengste med at virkeligheten engang vil beiseire og betvinge fantasien og illusjonen. Men tilhengere av den politiske økonomi klynger seg lidenskapelig til illusjonen, som de betrakter som det eneste «virkelige»: nemlig fordi utopien er konvensjonell overleveret og tilvant og har ærværdige tradisjoner i historien. Man håper at visse farver, melodier, fraser eller sektariske og kirkelige besvergelses-til sist skal gjøre inntrykk på menneskenes allvitende og formentlig religiøst interesserte opphav, så at illusjonen kan bli anerkjent, og vitenskapsmenn, biskopper og statsmenn til sist allikevel skal få rett i sitt forsvar for illusjonene. I verste fall stoler man på knyttnever og på undervannsbåter og flymaskiner.

I den rene økonomi tenker vi oss begrepet «økonomi» uløselig knyttet til regnskaper så-

ledes som i all privat økonomi. Vi tenker oss begrepet økonomi ensbetydende med den tingenes orden, at inntekter og utgifter bringes i et harmonisk forhold til hverandre, og at et begrep som «Fellesøkonomi», «Totalitetsøkonomi» eller «Sam-funnnsøkonomi» kun er en tom lyd uten innhold så lenge dette forhold mellom inntekter og utgifter i samfunnet ikke etableres og legges til grunn for hele samfunnets felles liv.

Dette å etablere en aldri sviktende pålitelig og ufarvet oversikt mellom inntekter og utgifter i samfunnet er merkelig nok ikke ensbetydende med å ville si, at vi ingen utgifter behøver, (som flere av mine bøkere uforstående kritikere har fremholdt) men det vil i sin praktiske konsekvens føre til at man uvilkarlig kommer å begunstige de inntekts- og overskuddbringende faktorer i samfunnet, mens man inntil denne dag synes å anta det forenlig med samfunns-økonomi å begunstige de faktorer som øker underbalanse og utgifter. —

Vi skal anføre endel eksempler på samfunnsutgifter:

Militærutgifter og offiserinntekter.
Rettsutgifter og juristinntekter.
Politiutgifter og politiinntekter.
Sykehusutgifter og doktorinntekter.
Basarer og røde korsinntekter.
Sedelighetsutgifter og presteinntekter.
Utgifter til tidsfordriv og kunstnerutgifter.
Sportsutgifter og sportsinntekter.
Skoleutgifter og lærerinntekter.
Problemutgifter og professorgasjer.
Assuranspremier og skadeerstatninger.
800 avisers inntekter og utgifter.
Bankutgifter og bankinntekter.
Skatteutgifter og skatteinntekter.
Tollutgifter og tollinntekter.
Lotteriutgifter og lotteriinntekter.
Transportutgifter og skipsrederinntekter.
Streikeutgifter og streikebidrag.
Fattigskatt og underholdningsbidrag.
Osv. osv.

Like overfor alle disse mange samfunnsutgifter, som finnes på samfunnsregnskapets debetside og som henhører til «konto for upersonlig forbruk» (eller «systemets kostende»), sviner de tall, som går med til det personlige forbruk, mat, klær, hus, brensel inntil forholdsvis ubetydeligheter selv om vi tar silkestrømpene og skinnkapene med. Den politiske (utopiske) økonomi mener her, at det er viktigere at protokoller, tall, regnskapsmidler og papirer har gode og sentraloppvarmede lokaler, og bygger derfor uopphørlig nye kostbare mammontempler, mens menneskene selv lider av bolig-nød. — I store deler av verden ofrer man meget (mere) for å bevare systemet. Og vi var for lenge siden uten mat her i landet, dersom ikke maven «tenkte» for oss, hver gang de politiske illusjoner går ut over alle grenser. Mennesker, som ikke ser den rene økonomi, og som ikke vurderer menneskets trivsel høyere enn proto-kollenes og trykksakene, er så offervillige og begeistrede for sine store byer og of-

fentlige bygninger og institusjoner, at de gjerne ga slipp på maten også, dersom ikke maven hadde mere fornuft enn hodet og kom hodets tankegang på tverke.

I den rene økonomi tenker vi oss det regnskapsmessige eksakte resultat således, at vi kan si: Hvor meget koster institusjonene og det samlede «system» (resp. den herskende mangel på system) det enkelte individ? Svaret blir: Nøyaktig så meget som det enkelte Individ gir ut for å leve.

For nå å bli klar over dette viktige forhold, vil vi eksempelvis tenke oss en stor fabrikk. Vi vil vite hva fabrikkens produkter koster ferdig fremstillet. Vi går da opp i fabrikkens bokholderi og ser etter, og vi vil da se, at de ferdige produkter koster summen av: 1) Innkjøpet av råstoffer. 2) Arbeidslønnen. 3) Kraftleien. 4) Administrasjonen. 5) Samtlige omkostninger (renter, skatter, frakter trykksaker etc.). Setter vi f. eks. at fabrikkens samlede utgift utgjør 20 000 kroner, og at det er produsert 10 000 kg varer, så koster produktene kr. 2 pr. kg.

Nettopp således er det også i samfunnet. Markedsprisen (— sum-men av prisen på alle varer og livsfornødenheter) er alltid lik systemets kostende. Markedsprisen kan godt kalles samfunnets selvkost-pris. Og den består således av summen av: 1) Råstoffets bokførte verdi. 2) Arbeidslønnen. 3) Kraftforbruket. 4) Administrasjonen. 5) Samtlige omkostninger (banker, avgifter, transport, aviser, etc.).

Samfunnet er som en stor fabrikk, som nyttiggjør seg naturens goder. Og jo større det upersonlige forbruk blir, jo større omkostningene hermed blir, desto mere stiger prisen på alt som må anskaffes til det personlige forbruk.

Men her rører vi nettopp ved sakens kjerne. Den politiske økonomi tilstreber prisstigninger og lønnsstigninger, — den inkasserer verdi og lønnsstigninger og kaller dem «fortjeneste» og «krigsfortjeneste». Som følge derav er det en fordel at det upersonlige forbruk vokser. Alle politiske gruppe- og klasseinteresser trekker sammen denne vei. Og av denne årsak uteblir ikke virkningen: Prisbevegelser, svingende konjunkturer. Men denne årsak og virkning er sammensatt. Vi har foran oss en hel rekke av gjensidig på hverandre virkende forhold og faktorer, hvis kausalforhold vi etter hvert i våre nye bøker skal nærmere belyse.

Vi vet at verden spesialisere seg. Vi vet at pengehusholdningen har innledet en rasjonell økonomi («Det gamle og nye samfunns struktur») i den ene henseende, at hver enkelt mann og kvinne på hvert sitt område kan yte det mest mulige på sitt spesielle område. Det er vår tids eiendommelighet, og derfor har vår tid fremfor noen annen tid gjort enorme reelle fremskritt i reining av produksjons-betingelser. Uanede råstoffkilder, kraftkilder og fysiske, kjemiske og tekniske oppfinnelser og muligheter strømmer inn over oss.

Men dette er ubeleilig for den politiske økonomi. Ti den vil altså ikke ha mengder av varer

■ forts. side 6

Derfor holdt ikke Oddmund Gullteig foredrag

Undertegnede, sammen med Armand E. Nyhus, hadde kjøpt flybillett, tur-retur, Trondheim-Bergen. Armand E. Nyhus hadde pr. tlf. til Astrid Strømme, bestilt for oss begge blant annet hvert vårt enerom, under Nyorienteringens sommertreff 2006. Min datter Brit Elin kjørte oss til Værnes flyplass den 24. juli, og hun skulle hente oss på Værnes den 28. juli.

Den 16. juli postla jeg et brev til Astrid Strømme. Fra dette brevet siterer jeg følgende: Sitat 1: «Jeg går ut ifra at Armand Nyhus har varslet om min påmelding til sommertreffet, men for ordens skyld gjentar jeg det her skriftlig». Sitat 2: «Min bestilling blir da: 3 overnattinger med sengetøy i enerom, + ...» Sitat 3: Vennlig hilsen Oddmund Gullteig, 7070 Bosberg, tlf. 728 43 351

Etter at Nyhus og undertegnede var kommet til Bergen tok vi en taxi som omsider fant «Vandre-hjemmet». Fra en dame i resepsjonen (som ikke forsto mye norsk), fikk vi en «døråpner» til et felles rom som vi trodde var for oss to. Men dette var et stort rom med mange køyer og mange mennesker, tilsynelatende av forskjellige folkeslag. Det var ikke slik vi hadde ventet oss, og vi ble meget skuffet. Nyhus og undertegnede var villig til å godta et felles rom for bare oss to, selv om enkeltrom var bestilt, men heller ikke det

var mulig.

Det nærmet seg midnatt, og vi oppsøkte et hotell under vår nattevandring i Bergen. Men de hadde ikke et ledig rom for oss. Men den forekommende resepsjonisten ringte til et annet hotell for oss, men heller ikke der var det noe ledig rom.

Vi har nå kommet i den dagen hvor jeg skulle holde foredrag. Nyhus hjalp meg å bære min tunge koffert, og vi tok peiling på å gå tilbake til «Vandre-hjemmet» for å sitte i spisesalen resten av natta. En hjelpende venn av oss fikk tak i en ny «døråpner», slik at Nyhus og undertegnede skulle få et felles rom resten av natta. Men i dette lille rommet lå det to personer. Nyhus og undertegnede var meget utslitte, og vi krøp opp i hver vår køy, med yttertøyet på. Senere på natten kom et nytt menneske og la seg i køya bak

meg. Klokket 06.00 om morgenen orket vi ikke å ligge lenger i den kvalme luften. Jeg hadde behov for å dusje, men jeg tok ikke noen sjanse på å legge beslag på det lille kombinerte klosett- og dusjrommet.

Fra kl. 08.00 denne dagen (26. juli) ble det for meg en 14,5 timers busstur fra Bergen til Trondheim. Min betalte retur-billett, som først ble gyldig to dager senere, var for meg bare å glemme.

Jeg ber om unnskyldning til de som var kommet for å høre mitt foredrag om et *livsriktig samfunns-system*. Håper dere forstår at for undertegnede var det helt umulig denne dagen å klare å holde en hel times foredrag, med etterfølgende diskusjoner, så utkjørt som jeg var.

**Byneset juli 2006
Oddmund Gullteig**

Oddmund Gullteig og Nyorienteringens sommertreff

Allerede i februar forsøkte jeg å få lokaler til sommertreffet i Bergen. På Stend Jordbruksskule lot det seg ikke gjøre. De skulle ha oppussing. Så ringte jeg et par hoteller i nærheten av Flesland flyplass. Det gikk ikke, enten var de opptatt alt, eller så var det for dyrt.

I neste omgang forsøkte jeg Bergen sentrum. Den samme situasjonen meldte seg her, enten var det for dyrt, eller så var det opptatt. Vi kunne ha fått et sted i nærheten av Nordnes, men prisen var etter min mening for høy.

Så ringte jeg nærmest tilfeldig Kafe Magdalena, og ble mottatt med ordene om at vi var hjertelig velkommen, og med at Camilla, samboer til avdøde dikteren Willy Bjørndal, uttalte at han alltid hadde hatt lyst til å hilse på nyorienteringsbevegelsen! Kort sagt: det var naturlig å takke ja til å holde treffet på Kafe Magdalena. Vandreheimen ligger like ved Kafe Magdalena, og jeg bestilte det, da det var kort vei til selve foredragsstedet.

Da jeg mottok brevet fra Gullteig ringte jeg Vandreheimen for å høre om de hadde enerom. Men, nei, det hadde de ikke. Jeg lurte på hva jeg skulle gjøre. Jeg kom på to muligheter.

1. Oddmund Gullteig og en person til kunne dele et av rommene som var resevert til Nyorienteringsbevegelsen. Da det ikke var så mange påmeldte, mente jeg det måtte gå. Jeg avla Vandreheimen et nytt besøk, og forsøkte å legge inn et ord for Gullteig. På nytt forsøkte jeg å finne en løsning. Jeg oppgav telefonnummeret mitt, for at de kunne ringe om det skulle være noe!

2. Personlig driver jeg privat et såkalt Bed & Breakfast utleie. I de siste årene har jeg hatt turister fra Frankrike, Italia, Holland, Tyskland, England, Amerika, Danmark og Øst-europa. Jeg hadde tenkt å tilby deg dette, Oddmund Gullteig, om du hadde kontaktet meg. Du hadde fått bodd helt gratis. Det hele er selvfølgelig beklagelig – men noen burde ringt meg om det, så hadde dette

vært ordnet. **Beklager at det gikk som det gikk!** Forøvrig ringte jeg også et annet hotell like i nærheten, men det var fullt.

Da jeg ble fortalt at du var reist, ringte jeg straks et par mulige foredragsholdere. Men det var ikke lett å ordne på sparken i en ferietid.

Men problemet løste seg. Jeg var så heldig å få inn en artikkel om Totalitetsøkonomien i siste utgave av tidsskriftet «Pengevirke». Det hadde jeg med meg. Med dette som utg.punkt holdt jeg et innlegg med påfølgende debatt om temaet.

Forøvrig var de fleste deltakerne fornøyd med Cafe Magdalena. Noen ville gjerne at vi holdt et nytt treff der igjen. Omkring 40 mennesker i alt fant veien til foredragene. Størst var interessen for foredraget «Psykatri til å bli gal av!» av Eva Ramm.

Astrid Strømme

PS. Erfaringen sier at vi må bestille hotell/sted for treffet *tidligere*. Alle helst bør det skje i høst. Så er det bare å håpe at vi til neste sommer får høre deg holde foredrag igjen!

Gleder og gremmelser

Det er en glede å være tilstede blant dem som vil glede andre. Som taler vel om sin neste; og tyder alt til det beste.

Plumpe impulser fra neden, gir sårende skår i gleden og gremmelser isteden.

Egenkjære vil besvære seg til stadighet – især over dem de selv misliker, de som fra dem selv avviker. Kort sagt anderledes er.

Trettekjære lar desværre ikke være å forværre. Til de krenker nestens ære.

Den som forsømmer selvkontroll, benytter gjerne mental vold som et medium for driftens troll.

Man forstemmes og gremmes, hvor menneskelighet glemmes, samvittighet gjemmes, de færreste skjemmes, og ingenting hemmes, når sladderer fremmes og ryktet utskjemmes – hos dem som ei er tilstede.

Svein Otto Hauffen

Ramaskrik

Et Ramaskrik – det virket slik, da Munch-«skriket» forsvant. Og mange skrek helt over seg, trodde knapt at det var sant.

Gjort var gjort og det gikk fort, og lett som fot i hose. Munch'en forsvant vel i en sekk, eller kanskje i en pose.

Den nasjonale galleri-skandale. Hvor ingen tok ansvar og «ingen» vet, det som var en offentlig «hemmelighet»: Den skrikende mangel på sikkerhet.

Flere trodde at de skulle, meget raskt få slutt på tullet: Mye skrik og lite ull, mye rot og mere tull.

Man gjør en «brøler» som det kalles, når fordømmer ikke snarest frafalles. Hva så med disse millionverdier? Dersom historien tier. Taushet er gull – tale er tull.

Svein Otto Hauffen

Samfunnsliv

Denne papiravisen har eksistert i mange år. Dette er et organ for mental, sosial og økonomisk nyorientering. Avisen har også alternativt stoff. Artikkelen på den avbildete forsiden har faktisk stått i Ildsjele før. www.samfunnsliv.no

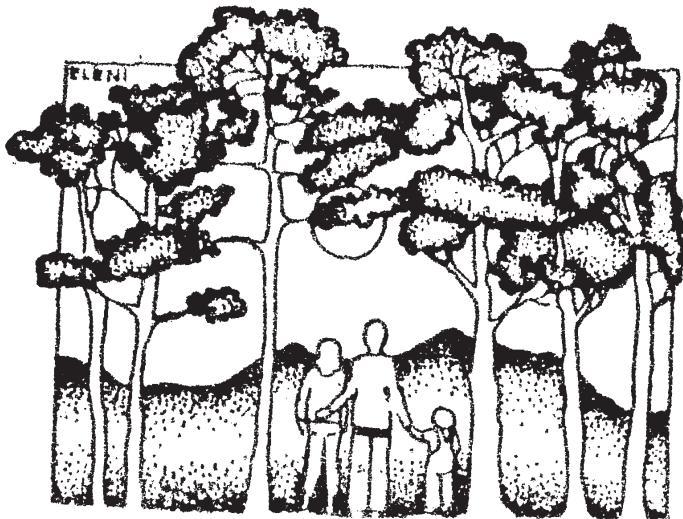
Det logokratiske manifest (det åndsstyrte samfunn)

Den unge Karl Marx skrev om fremmedgjøring. Han ante noe om at menneskene er undergitt en stor risiko. Rikmannen elsker sin formue, men fører sak mot sin bror. Partimannen setter partiet høyere enn kona. Fyrsten tar sitt liv om han mister sitt fyrstedømme. Den naturlige kjærligheten til seg selv og nesten flyttes over til en unaturlig kjærlighet til symbolet penger, til organisasjoner og institusjoner. Den fremmedgjorte kan bli like farlig for samfunnet omkring som en full mann er farlig i trafikken.

Karl Marx var en tid inne på disse tankene, men viet likevel sitt arbeid til det som er blitt kalt proletariatets diktatur. De fattige måtte organisere seg og erobre makten i staten. Borgerskapets diktatur over de små måtte erstattes av proletariatets diktatur over de store. Han mente at de ubemidlede og forrådde ville oppføre seg ganske annerledes som de rette makthaverne enn borgerskapet hadde gjort. Fikk han rett? Nei, jeg hadde nær sagt tvert imot. De tradisjonløse ble farligst. Vi har opplevet at de såkalte undertrykte klassene, når de fikk flertallet og makten, glemte like lett og lettere nestens ve og vel enn tidligere makthavere.

Boblen brast i klassesamfunnene i øst. Vi er blitt vitne til hvorledes fyrste- og rikmannsmorderne selv kastes av pinnen av store folkemasser som skriker: Ned med kommunismen og sosialismen, ned med partipampene. Kast dem ut av deres luksuspalasser. De har lovet rettferdighet, men vi fikk isteden urettferdighet. De lovet frihet. Vi fikk tvang. De lovet brød. Vi fikk isteden stener. De lovet fred på jord. Vi fikk isteden brodermord. De proklamerte for all verden at vårt styresett – proletarenes – skulle innen år 2000 overgå alle andre styresett i verden i leve- og livsstandard (Krustsjov). Tenk vesten har millionarbeidsledighet. "De har skjøger i gatene, narkomane på fortauene og flokker av HIV-smittede som samfunnstrassel."

Så viser det seg når boblen sprakk, at hele herligheten berodde på løgn og blind propaganda. Det

skjedde over natta som en hendelse vi har kunnet se i filmen Broen over Qwi. Proletarstaten hyste øgler, ormer, mus og velgjødde rotter slik Dalegudbrand gjorde før Kold med bilen kløvde pannebrasken. Det velte frem uhyrligheter fra det knuste byggverket som ble regnet som guder over alle guder – maktstaten for de røde og rene. Så begynte ofrene å flykte, så fortiet de sin tidligere tro og benektet enhver befatning med hemmelig politi. Håpet for skarer av mennesker er at borgerskapets verden igjen skal ta imot dem. Imidlertid, fremmedgjøringen som en fatal menneskelig risiko, var ikke bare et fenomen som gjaldt borgerskap og fyrster. Det var en farlig risiko også for proletarene selv.

Karl Marx var inne på riktige tanker. Likevel, den unge Marx ble til den gamle. Kua dør mens gresset gror. Handling måtte til. Makten måtte erobres, koste hva det koste vil. Slik vendte det riktig påbegynte seg til smerte og død. De som ikke i tide har sørget for rettetten, kommer sannsynligvis igjen til å drukne i eget blod. "Det er synd om menneskjan". Ja, men også frelse. Hva kan vi lære av det skuespillet vi opplever? Skal vi tilbake til borgerskapet og pengedyrkelsen? Skal vi ikke heller ta et skritt videre nu når verden forlater Det kommunistiske manifest og isteden ta fatt på Det logo-

kratiske, det system som ikke er styrt av stat eller penger, men av ånd (innsikt og bevissthet)?

Menneskene av alle klasser har i seg en farlig risiko. Og den aller største risikokjenner som er født blant mennesker, er nasarearen Jesus. Vel nok han som proletarene har kalt opium for massene, men som sier det slik: Din natur, du menneskesønn, er slik skapt at du kan ikke på samme tid sette all din lit til staten som guddom og elske din neste. Du vil enten hate den ene og elske den annen eller omvendt. Mellomting finnes ikke. Symboler er en ting. Virkeligheten som symbolene uttrykker, er noe ganske annet. Likevel, vi skal ikke dømme for hårdt. Det var de såkalte kristne under borgerskapet som først forrådde de små i samfunnet. Det var kirkene som omdiktet Verdens mentale frelser, Jesus Kristus, til en religionsfyrste og som gav proletarene i hjertet å forkaste hans lære om risikoen ved å være menneske til fordel for Marx fabulerende fantasi. Det var presteskabet som opp gjennom århundrene dømte de levende og skapende menneskene som onde og utilregnelige, men det døde bildet staten som god og tilregnelig! Ve dem fra hvem forargelsen kommer.

Komme Guds rike
målt i evighetens
perspektiv
tikker nu de siste
sekunder
av villfarelsens
epoke.
Vanskapte avguder
sprunget ut fra
menneskers forvillede
fantasi,
forlanger hengivenhet
og offervilje –

med hodene omgitt
av helvetesild.

De døde guder
er tyver
over alle tyver.
Dødfødte kalver
av papir og metall
føder rentebarn
runnet av sæd
fra fortvilelsens gulnede kirkegårder.

Oddmund Gulleig

Illusjon eller virkelighet?

Av Svein Otto Hauffen

Henrik Ibsen skapte den treffende betegnelsen: LIVSLØGN – på den mentale status som de fleste befinner seg i – liker seg i – og sløvt hengir seg til. Og som de ikke vil forlate. For «menneskene elsker mørket fremfor lyset». (Johannes Ev. 3,19). – Men som B. Dybwad Brochmann skrev, især i boken: (er) «Livsløgnen i faresonen». På flere områder.

Rolv Wesenlund er blant de våknerne som har oppfattet at Bibelen fortrinnsvis er forfattet til selvanvendelse og selvomvendelse. I et intervju i Dagbladet ytret han bl.a.: «Jeg har et kristent livssyn og forsøker å leve deretter. Det meste står i Bergprekenen.» Ja, den prater gjerne flere om. Men i praksis?

De som vanligvis gjerne prater eller skriver om Bergprekenen, eller det de kaller «Bergpreikas lære» – eller «program» – (til bruk for ANDRE, selvsagt) er oftest de som er minst tilbøyelige til å praktisere den i sitt eget livs handle- og væremåter.

– Prating er lett. Praksis krevende ...

Hva er det som i realiteten skjer i det daglige liv? Våkne lesere vil selv kunne finne svaret; ved våken iakttagelse og selv-iakttagelse, i de skiftende livssituasjoner. Jeg begrenser meg derfor til et konkretiserende spørsmål. Hva skjer eks. i de daglige livssituasjoner hvor to har forskjellige/divergerende ønsker innenfor samme interessefelt? Skjer innfrielse/realisering av den enes ønske(r) som regel ved praktisert nestekjærlighet – eller ved makt/«myndighet» etc.? Til fordel for den som (i en eller annen form) har/bruker makt i den aktuelle situasjon?

Virkeligheten uttrykkes i hva et menneske gjør; og hvordan. Her liksom ellers i livet.

M.a.ord: Mennesket uttrykker sin eksistensielle virkelighet gjennom sine handlinger; især gjennom sine handlemåter. Folks handlingsavvikende teoretiske overbygninger, er (ofte) livsløgnndikterne, og uinteressante i forhold til vedkommendes livspraksis. Som uttrykker virkeligheten. Til tross for verbale illusjonisters og andre selvbedrageriske bortforklaringsforsøk.

Bevissthetslivets opphavelige gradering gjeldende alle jordens skapninger

I første Mosebok, 1.29.30, står det om *bevissthetslivets tilblivelse som kunnskap*.

Dyreartenes er betegnet med «grønne urter» – og er hva vi i dag (flyktig og overfladisk) forstår med «nedarvet instinkt». *Menneskenes* har fått betegnelsen «urter og frukt av trær som sår seg» – og er hva man har erfart til i dag: «all menneskeferd over hele jorderike – i alt som går under navn av sivilisasjon, kultur og kristendom, fra det som ser ut som *over-menneskegjerninger* til det som i omfang og virkninger er langt under hva ville dyr kan gjøre i oppdemmet raseri.

Angående *dyreartenes* bevissthet kan vi benytte en «snarvei» til å forstå med enkel språkbruk og kalle dyrenes for «standardisert» (så meget, men ikke mer) og deres *bevissthets-horisont* begrenset (så langt, men ikke lenger).

Men menneskenes bevissthetsliv som begynner med anelser (i Bibelen ofte «drømmer», jfr. kong Nebukanesers «drøm» – eller Jakobs «drøm») – er uten dimensjoner («ti Gud gir ikke ånden etter mål») og *bevissthets-horisonten* er ubegrenset («av trær som sår seg») – Joh. 1.51: «I skal se større ting enn dette».

Begrepene «ånd», «sjel» og «bevissthet» har hittil vært benyttet etter skjønn og øre, uten at noen egentlig har vært klar over hva det var de fortalte om.

«Ånd» synes å bety det samme som *bevissthet*, men «sjel» skulle være et begrep for åndens, eller *bevissthetsklarhet* og sikkerhet (*stigende* – «vandrende mot lyset») – samfunnshelende. *Bevissthetsklarhet* og usikkerhet (synkende – «vandrende mot mørket») – samfunns-splittende.

Et bryllupstelegram til gode venner.
Legg kursen om fra det konvensjonelle,
vær ikke redd for det ideelle.
Nøy dere ikke med det nominelle,
hold bare fast på det universelle.
Undgå også det rent trivielle.
Legg all eders vekt på det esentielle.
Vær ikke svak for det emosjonelle.
Vøkt dere mest for de profesjonelle,
hvis hele liv er det tomt formelle,
men styre vil med det almene vellet,
først uten dem kan vi nå det reelle.

B.D.B.

Nyorienteringsbevegelsens sommertreff Bergen 27. juli 2006 Gunnar Johnstad:

«Hvem Jesus var og hva kirken har gjort ham til»

Kristian Schjelderup (1894-1980) 1924, NRKs TV-serie «Mannen som ble Messias» – H.S. Reimarus (1694-1768).

«Hellig blod, hellig gral» (1982, norsk 2004) – «Da Vinci-koden» (2003, norsk 2004). Hvorfor fascinerer og engasjerer en oppdiktet Jesus? Kirkekritisk agenda: Motviljen til kirken som maktfaktor. Kirken formidler et usant bilde av Jesus, de alternative evangeliene forteller sannheten om mennesket Jesus.

Et riktig(ere) bilde av Jesus, fri fra dogmenes og kirkelærens grep? Den historiske Jesus/den forkynnende Jesus/Jesu (enkle) evangelium vs. troens Kristus/den forkynte Kristus/evangeliet om Jesus. Kontinuitet eller diskontinuitet?

Den konjunkturtilpassede Jesus: Hver tid søker og finner den Jesus den vil ha, kler Jesus i sine egne klær, skaper Jesus etter sitt eget bilde (jf. Albert Schweitzer [1875-1965]: Geschichte der Leben-Jesu-Forschung. Von Reimarus zu Wrede, 1906, norsk: Jesu liv i forskningens lys, Oslo 1969).

Hvilke kilder?

Avgrensningen av de nytestamentlige skriftene (kanoniseringsspro-

sen) - martyrkirkens eller maktkirkens kanon? 'Underslo/sensurerer' kirken tekster den ikke likte? Tomasevangeliet og Q-kilden.

Hva slags kilder?

Hva er evangeliene kilder til? Primært til de kristnes tro på Kristus på det tidspunkt evangeliene ble skrevet, ikke til hva den historiske Jesus sa og gjorde og til hans samtid? Jesus primært en litterær skikkelse, eller en historisk?

1) Er Jesus «forskbar»?

Inkarnasjonens (Gud stiger på unikt vis inn i tid og rom i Jesus fra Nasaret) gjør Jesus 'forskbar': Jesus var et menneske som levde i vår verden, bestemt av tid, rom, kausalitet og irreversibilitet, og etterlot seg en hel del spor, minner og vitnesbyrd. Inkarnasjonens ideologi krevde et sa historisk nøyaktig arbeid som mulig.

2) Hvilken type sjanger er evangeliene?

Religiøse propagandaskrifter som vil formidle tro på Jesus (jf. Joh 20,31)? Jesusbiografier? En form for antikkbiografi, ikke nøytral-dokumentarisk, men 'ideologisk' livskildring.

3) Evangeliene ble skrevet mens Jesu samtidige fremdeles var i live

Jesushistorien nedskrevet (bare) 40-50 år etter Jesu død (jf. biografiene om Aleksander den store av Arrianos og Plutark, nedskrevet mer enn 400 år etter Aleksanders død 323 f. Kr.).

4) Evangelistene som Jesus-portretter.

Jakten på/letingen etter den historiske Jesus, i tre faser

Første jakt: 1770-1906: Disiplene som 'produsenter' av Jesus-historie(r). Den 'relevante' Jesus. Jesu religiøse personlighet, hans tro og fromhet som forbilde og formidler av høyverdige etiske idealer og moralske verdier. Jesus som lærer, ikke frelser. Jakten «avblåses» (jf. A. Schweitzers Jesusbok 1906) og 1800-tallets romantiske Jesusbilder «knuses» idet forskjellen mellom Jesu forestillingsverden og den moderne verden betones.

Det ble fra 1920-årene av (jf. R. Bultmanns Jesusbok fra 1926, norsk oversettelse 1968) regnet som teologisk ullegitimt å jakte på historiens Jesus.

Andre jakt: 1950-1980/90: Troens Kristus har en «link» til den historiske Jesus, Kriterier for å sikre ek-

te Jesusord (bl.a. forskjellighets- eller originalitetskriteriet), jf. Jesusseminaret i USA.

Tredje jakt: 1980/90- Plausibilitetskriteriet, Jesu jødiskhet, Jesus forstått innefor den sosiale, kulturelle, økonomiske, politiske og religiøse kontekst i det 1. århundrets Palestina.

«Hvem gir du deg ut for å være?» (Joh 8,53). Til spørsmålet om Jesu selvforståelse

Jesu selvforståelse - selvvitnesbyrd - selvbilde: Hvem trodde Jesus at han var? «Mer enn»-ordene (Matt 12,6; 12,41-42). Amen-ordene. Hadde Jesus en 'messiansk' selvforståelse? Jesu død: frivillig eller ufrivillig? Menneskesønnen.

Jesus - en 'skandale' og et forargelsens og motsigelsens tegn, ordet om Jesus et anstøt

Jf. Matt 11,6; 13,57; Luk 2,34; Joh 6,60; 1 Kor 1,23; Apg 28,22)

G(eni)al bedrager (jf. Matt 27,63) (eller bedratt), forfører (eller forført), fanast eller fantastisk?

Evangelienes sikte: få mennesker til å felle dom over Jesus; enten å anerkjenne ham i tro og tilbedelse eller å forkaste ham i vantro og fornektelse.

«Forargelsens mulighet i forhold til Kristus som gudmennesket vil vedvare inntil dagenes ende. Tar man muligheten av denne forargelse bort, betyr det at Kristus også er tatt bort, at han er gjort til noe annet enn han er: forargelsens tegn og troens gjenstand». S.Kierkegaard

Jacob Neusner: «Det spørsmålet gjelder, er Jesus selv, ikke hans lære. Det jeg tar anstøt av, er ikke sa mye det Jesus forkynner og underviser om, hans lære og budskap, men jeg tar anstøt av 'budbæreren' selv» ('A Rabbi Talks with Jesus', NY 1993).

Pdes.: Ingen har copyright på Jesus. Pdas: Vi kan ikke si hva som heilt om Jesus!

Eivind Berggrav: Mannen Jesus (1921): «Enhver har sin egen Jesus. Har man ikke det, har man ingen». Idealet: Å finne sin egen Jesus, uten kart og kompass?

De mange Jesusbilder, ikke sette ham på en formel. Men Jesus kan ikke ha vært hvem som helst, jf. etterhistorien!

Døperen Johannes fikk dette vitnesbyrd av folk: «Alt det han sa om denne mannen (Jesus), var sant» (Joh 10,41).

Den rene - - -

og avskrivning, dekapitalisasjon, og retning imot nullpris. For den politiske økonomi er jo «arbeidsledighet» og «overproduksjon», de to aller verste og forferdeligste problemer. Hva skal da den politiske økonomi gripe til, annet enn øke systemets kostende – øke det upersonlige forbruk i det uendelige, om kapp med oppfinnelser og fremskritt? Hvis prisene faller, går de besittende klasser konkurs. Hvis lønningene faller, gjør arbeiderne opprør. Priser og lønninger må holdes oppe. Og dertil benyttes økningen av systemet. Når systemets kostende vokser, så nøytrali-seres derved alle stadige oppfinnelser og tekniske fremskritt. Dette selvfølgelig og innlysende, men lite anerkjente og gjennomskuede forhold markerer ganske sterkt forskjellen på politisk og ren økonomi.

Mange av mine medmennesker har så vanskelig for å forstå den virkning av den politiske økonomi, at man ikke kan stole på at den pengemengde man måtte ha i noen samfunnsøkonomiens felles-klasse, – at denne pengemengde også danner målestokken for hva menneskene kan tillate seg å utføre av samfunnsmessige ting, f. eks. bygging av veier og jernbaner. Og det er rart at om et samfunn ikke kjente politisk økonomi, om det ikke fantes restriksjoner, proteksjonisme, generalforsamlinger, arbeiderorganisasjoner, takstmenn og skattepolitikk – om det med andre ord ikke eksisterte noen eller noe som grep styrende eller «kontrollerende» og forstyrrende inn i det økonomiske liv, så ville det virkelig kunne tenkes og praktiseres således at pengemengden i felleskassen (ikke i statens kasse) til enhver tid ga et handgripelig uttrykk og en pålitelig rettesnor for hva et samfunn kunne tillate seg og hva ikke. Og et samfunn kan også, om det ab-

solutt vil, innrette seg slik at gjerne gullmengden alltid var et slags spillebilde av landets økonomiske stilling – selv om gullet kan like nøyaktig – eller bedre erstattes ved utregning i bokholdermessige tall.

Men likegyldig om man vil bruke gullodder, tall eller trepinner til å veie, regne, beregne og balansere med for å skaffe seg oversikten i fellesøkonomien, så er betingelsen den at det ikke i det offentlige liv eksisterer luredreieri, falskhet, misunnelse, havesyke m. m. – Og da alt dette eksisterer – og da alle disse slette egenskaper, som har en ytterst uheldig innflytelse på fellesøkonomien, av alle partier, grupper og klasser nå i nesten høyere grad enn før merkelig nok gis fritt spillerom til å boltre seg til alles ubodelige skade, så blir hverken gullbeholdningene eller statskassens finansielle kaos noen som helst rettesnor for jernbanspørsmål eller andre store vitale fellesøkonomiske anliggender.

Når den politiske økonomi får tid på seg, vil den utvikle seg som i Russland eller i Østerrike eller på andre ennå mere håpløse måter. Gjerdepolitikk, klasse- og ågerpolitikk, som av våre «menn» betraktes som «dyder» som enhver bra mann og kvinne må og bør forskeftige seg med er kun utslag av våre fedres romantiske livs-anskuelse. Og statskassens pengebeholdninger gir derfor til enhver tid kun uinteressante uttrykk, nemlig for i hvor høy grad det har lyktes N.N.'s parti å bestjele borgere og arbeidere i landet, likesom de manglende pengemengder alltid vitner om i hvor høy grad N.N. har vist seg å savne enhver allermest forutsetning som finans-minister, eller hvor langt han har kunnet drive det politiske spill uten å bli avslørt.

Og når noe offentlig arbeide skal utføres spør vi altså ikke om vi har folk nok, materialer, plass og tid til å bygge flere sportsplasser?

Om der er sammenheng i den ting å spare på sukker og mel og i å opplære hele ungdommen til å sparke ball? Vi spør ikke om vi har mat nok til å ernære 1000 mann, mens de bygger sportsplasser, mens ungdommen røker sigaretter og leser sportsnyheter – vi blåser med andre ord ganske og aldeles i den eksakte, skjebnebestemmende materielle økonomi – i forholdet mellom konsum og produksjon. Vi setter f. eks. folket til å spille lotteri. Så lurer vi folket gjennom pengelotteriet for ytterligere 18 millioner kroner, som folket får ta igjen på sine arbeidsprodukter og på sine arbeidspriser. – Skulle et folks produkter av visse grupper bli for dyre og for urimelige, så nedsetter vi bare prisdirektorater og voldgiftsdomstoler og ilegger dem høye bøter og strenge straffer, vi setter dem i gapestokken og belaster dem med samfunnets uvilje.

Man spør altså ikke den ubestikkelige matematikk om K er større enn P? eller K er mindre enn P? Det setter man seg utover samtidig som man imidlertid tar på seg en bekymret mine om tidenes alvor og pinaktighet, taler med dyp patos mange vakre fraser om de stigende priser. Har man ikke bevilget 10 millioner kroner til bolig-saken? Og til kolonisasjon? – Er det ikke forsvarlig økonomi og god politikk å bevilge penger til boligsaken samtidig som man setter straff på å være huseier eller boligbygger ved å heve lånerentene?

– Om en tid vil pengelotteriet utvilsomt på nytt utvides og der vil bli avsatt penger kanskje til sol-saken og til Guds-saken. For Gud er jo også begynt å komme så langt bort? Ville det kanskje hjelpe om vi oppmuntret ham ved å bevilge 100 millioner til en eller annen religiøs sak? – Det er lett å skaffe pengene, hvilke enhver kan se norske stats finanskunster.

Forøvrig kan også boligsaken fremmes på den måte, at man for de 10 millioner ansetter

20 nye boligdirektører. Så kan man i sannhet holde fast ved den gamle økonomiske oppfinnelse at «den enes død er den annens brød». Boligenes og boligbyggernes død er blitt boligdirektørenes brød. – Er det kanskje ikke en ærlig og respektabel levevei å være boligdirektør i dette land?

Dersom staten representerte den felles økonomi, ville den for lengst ha anlagt statistiske sentraler, som hadde å betjene det norske folk, mens man nå bare har utallige innretninger som er blitt oss alle til stadig større plage og byrde. Dersom staten hadde overvåket fellesøkonomiens interesser, ville den avskåret alle interessa-grupper og klasseinteresser fra rovdraft og plyndring for samfunnets regning og ikke satt bukkene til å passe havresekkene. Man ville ikke ha rendyrket særinteresser og klasseinteresser ved gjerdepolitikk og spillfakteri, og sist av alt øket felleshusholdningens gjeld og driftsomkostninger til det mangedobbelte, mens man var ivrig opptatt med å innkassere noe, som man kalte «krigsfortjeneste». Staten har – som representant for den politiske økonomi – betraktet prisstigninger og verdistigninger som økonomisk fremgang for seg selv og for sine ofre og beskattet som såkalt «Krigs-fortjeneste» alt det, som i realiteten betegner enorme tap i samfunnshusholdningen. Og vår halv sosialistiske stat har kapitalisert oppover av all evne og eksperimentert vilt i den sorteste uvitenhet. – Norge har tapt uomåtelig på verdenskrigen 1914–18. Og vil noen vite nøyaktig hvor meget, så sammenlign markedsprisene, lønningene og de bokførte verdiene før og etter krigen. Differansene betegner driftsunderskuddet i samfunnshusholdningen. Ti så meget som alt er steget i pris og verdi, nettopp så meget har vi ufrivillig fjernet oss fra den økonomiske frihet.

WSO Landsforeningen We shall overcome

Vedr. Høringsnotatet om endringer i psykisk helsevernloven og pasientrettighetsloven av 13. juni

WSO ville innen høringsfristen 15. september dessverre ikke få laget en høringsuttalelse, og WSO ba derfor i brev av 10. september om utsatt høringsfrist til mandag 10. oktober. Nedenfor følger både noen konkrete kommentarer til enkelte punkter og noen mer generelle og prinsipielle kommentarer.

Undertegnede vil som leder og nestleder i WSOs sentralstyre få understreke at WSO er generelt kritisk til endringer i lovverket som kan føre til bruk av tvang og er derfor bl.a. tilhenger av forbud mot overføring fra frivillig til tvungent psykisk helsevern og mot en svekkelse av dette forbudet i form av departementets forslag om lovforslaget §3-2 en unntaksbestemmelse fra forbudet mot overføring fra frivillig til tvungent psykisk helsevern (punkt 7.9.3).

Under punkt 7.9.2 vil WSO få understreke at en eventuell svekkelse av tutorordningen i form av at tutorbegjæring ikke lenger stilles som et absolutt vilkår kan fungere som ansvarsfraskrivelse fra offentlige myndigheter. En tutorerklæring fra offentlige myndigheter ansvarliggjør dem i forhold til tvangsbruk, og dess flere ledd den tvangsbruken WSO er kritiske til må gjennom, dess mer ansvarliggjørende

Under punkt 7.9.4 er departementet virkelig ute å kjøre menneskerettslig sett. Ett av psykiatriens viktigste maktmidler for å tilrane seg mer urettmessig makt over sivilbefolkningen er å utvide psykiatriens tvang og fangarmer fra tvungent psykisk helsevern i institusjon til tvungent psykisk helsevern uten døgnopphold. Tvungent psykisk helsevern i institusjon er uakseptabelt nok, men tvungent psykisk helsevern uten døgnopphold forverrer menneskeretts situasjonen i psykiatrien ytterligere. Enhver form for åpning for tvungent psykisk helsevern uten døgnopphold bør fjernes fra lovgivningen. Man risikerer at tvangen når helt inn i private hjem, en grov krenking av privatlivets fred og enkeltindividets rettigheter og et kollektiv overgrep mot sivilbefolkningens rettssikkerhet.

Under punkt 7.9.5 vil vi påpeke det prinsipi-

elt uheldige i psykiatrisk observasjon, og ut fra dette prinsipielt kritiske synspunktet mener vi at tillatt observasjonstid iallfall ikke bør økes. Den unormale og pressende situasjonen psykiatrisk observasjon er, kan føre til at observasjonen i seg sjøl framkaller reaksjoner og atferd som psykiatrien i neste omgang bruker til å feiltolke, mistenkeliggjøre og patologisere den observerte med tilbakevirkende kraft.

Under punkt 7.2.2 vil vi på prinsipielt grunnlag støtte at forbeholdet i § 1-5 i psykisk helsevernloven om at pasientrettighetsloven gjelder "så langt den passer" oppheves og dermed si oss enig med departementet i det. Men det kan være prinsipielt betenkelig at departementet likevel ønsker å beholde unntak fra pasientrettighetsloven i psykisk helsevernloven, uten at vi her skal kommentere hvert enkelt unntak. Retten til individuell plan bør imidlertid uansett ivaretas på en eller annen måtelovgivningen (punkt 7.2.6).

Under punkt 7.2.7 vil vi fullt ut støtte departementet i at psykiatriske pasienter skal ha de samme rettighetene som somatiske pasienter har etter pasientrettighetsloven til å velge hvem som skal være nærmest pårørende: "Etter pasientrettighetslovens definisjon i § 1-3 bokstav b) er utgangspunktet at pasientens pårørende er den eller de pasienten selv peker ut. Den nærmeste pårørende er i utgangspunktet den pasienten selv peker ut som nærmest. Den nærmest pårørende er tillagt rettigheter og oppgaver med hensyn til informasjon, samtykke og journalinnsyn." (Sitat fra punkt 7.2.7.1.)

WSO kan ikke godta at det foretas lovendringer som tillater bruk av tvang overfor barn, det være seg fastholding eller mekaniske tvangsmidler som beltelegging eller tvangsmedisinering. Det som omtales som utagering bør slett ikke betraktes som noe negativt, snarere tvert imot mener vi at å få utløp for aggresjon bør ha høyere toleranse i samfunnet generelt og ikke betraktes som negativt.

"Verstingene", altså de som utøver fysisk vold mot andre, blir ikke nødvendigvis alltid fanget opp av helsevesenet, de kan risikere å

bli brakt i varetekt hos politiet, som kan innebære et opphold på glattcelle og evt. bøtelegging av forskjellig størrelse ut fra lovovertrედelsens karakter, mens verbal utagering overfor en psykiater eller en ansatt på en psykiatrisk akuttavdeling kan føre til langt mer traumatiske opplevelser enn hos politiet, som for eksempel påføring av belter /tvangsmedisinering med sprøyte i baken og lignende.

Det går et klart skille mellom det psykiatriske opplever som truende atferd og det som i realiteten er en sunn form for å få utløp for sitt høyst berettigede behov for å få utløp for aggresjon. Det å uttrykke sinne / aggresjon på et verbalt nivå bør ikke betraktes som noe unormalt, og det bør derfor heller ikke gi grunnlag for iverksetting av tiltak som frarøver den personen det gjelder sin integritet. At det på grunn av overdreven bruk av observasjon (punkt 7.9.5) og forståelsegjøring gis grunnlag for å iverksette tiltak som totalt neglisjerer enkeltindividets følelsesmessige behov, vitner om en total disrespekt for personen det gjelder. Hvem er det som ikke kan betrakte seg som å ha vært litt temperamentsfull i sin ungdom?

Tvang innebærer fra vårt ståsted også verbalt lurendreieri fra behandlingsapparatets side for å få vedkommende person til å slå seg til ro med at det f.eks. er behov for isolasjon / skjerming, som i veldig mange tilfeller utløser helt naturlige forsvarsmekanismer for den det gjelder, ofte redsel for å være sperret inne, en tilstand som igjen kan føre til angst, panikk og klaustrofobi og videre til utagerende oppførsel, hvor da frihet er det vedkommende person får som sitt høyeste mål der og da. Dette faktum er ensbetydende med at det da oppstår komplikasjoner, ikke på grunn av menneskets naturlige forsvarsmekanismer, men snarere tvert imot behandlingsapparatets harselering med og respektløse behandling av mennesker som er i en krise. Her må det gjøres omfattende endringer i innlagtes favør og det må gjøres raskt!

Til slutt noen prinsipielle standpunkt:

- Det er det underliggende menneskesynet og behandlingssynet som ligger til grunn for

psykiatrilovgivningen som er hovedproblemet, i tillegg til at prinsipielt sett burde det ikke ha eksistert psykiatrisk særlovgivning. Psykiatrien tillegges en kompetanse til å skjønne seg på andre mennesker som de etter vårt syn mangler, og har gjennom sin ufortjente status som vitenskap og offentlig godkjent og finansiert del av helsevesenet en uforholdsmessig stor makt over sivilbefolkningen.

- Gjennom å lytte til kritiske og alternative synspunkt på psykiatri både fra innsida og utside av psykiatrien kunne man ha funnet fram til både mer humane og mer kostnadseffektive måter å møte mennesker i krise på i tillegg til at man da kunne ha blitt kvitt psykiatriens inhumane behandlingsskriterium og psykiatriens rolle som sosialt og politisk renovasjonsvesen der kritiske og avvikende former for atferd og klesdrakt og kulturelle, politiske og religiøse holdninger, meninger og ytringer feiltolkes, mistenkeliggjøres og patologiseres. Innenfor dagens psykiatri kan det finnes spirer til en framtidig måte å møte mennesker i krise, på disse spirene bør fra statlig og politisk hold oppmuntres og beskyttes mot press fra vantenkning og konservatisme i psykiatrien.

- Tvang er negativt både mht. enkeltindividets ukrenkelige menneskeverd, psykososiale helse og personlige velvære og spesielt i psykiatrien utgjør tvang en fare for liv og helse. Mange personlige tragedier, også blant pårørende og dessverre også sjølmord følger i kjølvannet av psykiatri generelt og psykiatrisk tvang spesielt.

- Psykiatrien vil erfaringsvis tøy og endog bryte lovgivningen, så en ytterligere åpning for bruk av tvang kan få større konsekvenser enn antatt. Psykiatrien vil erfaringsvis til enhver tid bruke mer tvang enn lovgivningen tillater.

Med vennlig hilsen

Leder i WSOs sentralstyre

Jo Lundsbakken (sign)

Nestleder i WSOs sentralstyre

og leder i WSO Oslo og Akershus

Bjørn Ingar Pedersen (sign)

Mot morgen

Jeg har hørt det i samme time
– strandbreddens fulle orkester
spiller en ny serenade
fortryllet av skvulpene sjø,
– og løvmeis med sølvklare toner
synge i tussmørke skogholt,
– et pendlende ekko som aldri vil dø ---

Jeg ser det før morgenen renner,
– jammerens lurvete natteravn
med fjærdrakten tvettet i blod,
spenne fiktivenes stinkende snare,
– mens i soloppgangen en hakkespett
meisler hull i bevissthetens stengte portal,
– og ut flyver klarsynets trekkfuglskare ---

Oddmund Gullteig

Økologisk bæreevne

I et økosystem vil all bestandsvekst etter en tid avta. En avflatning av bestandsveksten inntreffer når den bestanden som det er tale om når økosystemets bæreevne. Bæreevnen bestemmes av en eller flere miljøfaktorer som gradvis gjør seg mer gjeldende. I virkelighetens verden vil ofte en arts bestandsvekst overskride økosystemets bæreevne, for så å justeres ned og innenfor det som økosystemet tåler. For oss mennesker bør vi f.eks. legge til at hvor mange individer som kan leve i et område, sett på lengre sikt, bestemmes av flere forhold, bl.a.:

- Om et område skal være noenlunde selvforsynt med mat, kan det samme arealet ernære flere vegetarianere enn mennesker med et kjøttbasert kosthold.

- Det kan bo flere mennesker i et område med et lavt ressursforbruk per person enn om ressursforbruket per person er høyere.

- Hvor mange mennesker som kan bo i et område på lengre sikt, avhenger også av energisubsidieringen (i form av kunstgjødsel og petroleum).

LOGIKK

USA og Israel er bekymret over at Hizbollah blir mer populære ved at de deler ut 12 000 dollar til hver eneste huseier i Libanon som har fått hjemmet sitt ødelagt av israelsk-amerikanske bomber.

Trodde åndsbrødrene at de selv skulle bli pop av å bombe landet sander og sammen?

DOJ

Er det skadelig å være barnehagebarn?

20. – 21. mai arrangerte en gruppe privatpersoner med Jens Enoksen og Per Christian Dahl i spissen konferansen «Bortsetting av barndommen – hva med tilknytningen». Flere innlegg med ulike perspektiver hadde samme konklusjon: at stabile relasjoner til voksne og da spesielt mor i de første tre barneårene, er grunnleggende for barnets videre utvikling og at dagens situasjon med tidsklemme og jag i arbeidslivet er en trussel mot barns behov for tilknytning.

Arrangørene hadde greid å få hentet professor Jay Belsky fra London som innleder. Dette var konferansens høydepunkt. Han redegjorde i detalj om erfaringene fra den omfattende NICHD-undersøkelsen om barneomsorg i USA.

På begynnelsen av 1990-tallet ble ca 1300 nyfødte barn med i prosjektet. Disse barna har nå gått ut 6. klasse i skole og over 20 forskere har fulgt dem hele tiden. Forskerne har lagt vekt på ulike sider ved barns utvikling. Belsky har vært spesielt opptatt av hvordan barneha-

geopphold påvirker forhold mellom mor og barn som grunnlag for barns psykiske helse. Han har tidligere (1997–98) presentert konklusjonene om at mye tid i barnehagen gjør at barn og mor blir mindre opptatt av hverandre og at dette igjen påvirker barn i retning av å bli mer urolige, aggressive og usikre.

Hans konklusjon nå (2006) var:

1. Foreldrenes påvirkning er viktigere enn barnehagen når det gjelder språklig og intellektuell utvikling. Imidlertid er det en positiv sammenheng mellom intellektuell og språklig utvikling og kvaliteten i barnehagen.

2. Barns adferdsproblem øker når barn er mye i barnehagen. Dette skjer også når man kontrollerer for foreldrebakgrunn og kvaliteten i barnehagen.

Adferdsproblemer for barn innen en «normal tilværelse» er mer knyttet til lang tid i barnehagen enn det er til dårlige hjemmeforhold. Situasjonen kan være annerledes i hjem som

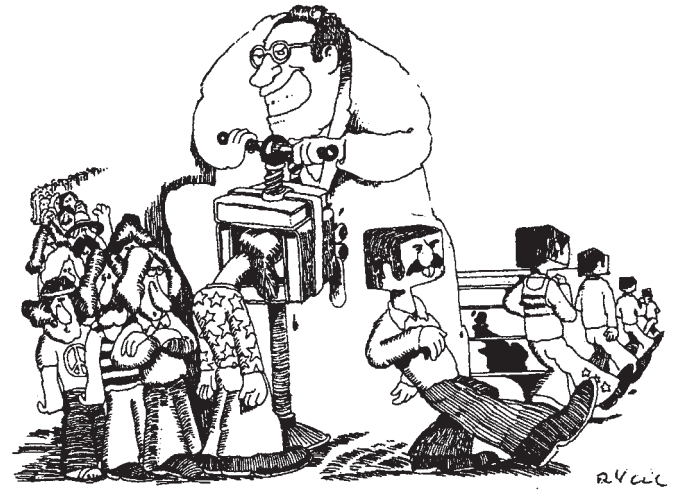
helt har brutt sammen. Slike barn er underrepresenterte i undersøkelsen.

Belsky var klar på at en konklusjon en kunne trekke fra prosjektet var at barn med adferdsproblemer heller trengte mer tid hjemme enn enda mer tid i barnehagen.

Når barna var kommet i 3. og 6. klasse på skolen var det to forskningsfunn som skilte seg ut:

1. Kvaliteten i barnehagen påvirker barns kognitive utvikling i skolen på en positiv måte.
2. Mye tid i barnehagen ga økte adferdsproblemer, også i skolealder.

Forskerne kunne også se at både de positive og negative virkningene av barnehageopphold de første 4–5 årene i barns liv så ut til å minske når barna ble større, i den forstand at målte forskjeller ble mindre. Belsky spekulerte litt selv

på slutten av sitt foredrag om hva som kunne være grunnen til dette.

Forklaringen han trodde mest på var at barn med adferdsproblemer i skolen hadde en smitte-effekt på andre barn eller påvirket miljøet i skoleklassen på en negativ måte. Han så her en mulig forklaring på disiplinproblemer i dagens skole.

NICHD-undersøkelsen og Belskys beretning er fra USA. Noen av konklusjonene kan nok overføres til Norge, men et slikt forskningsprosjekt er aldri blitt gjort i Norge. Det er virkelig på høy tid at vi får en tilsvarende undersøkelse av norske barn.

SAX 1-2-2001

Fluor-sammensvergelsen

Historien om å tvinge fluor på mennesket ved å fluorisere drikkevannet er den verste vitenskapelige svindel i det 20. århundre, hevder Robert Carlton, Ph.D, tidligere EPA vitenskapsmann, 1992.

Erik W. Falck

Fluor gjennom drikkevannet er gjennomført med løgner, begjær og bedrag.

Regjeringer som har lagt ut fluor i drikkevannet, forsikrer om at et trygt, fordelaktig og nødvendig, men dessverre så er det nå vitenskapelig dokumentert at det ikke er sikkert å få det inn i kroppen, og de områder som har fluorisert vannet har høyere problemer med bakterier, kreft, tannproblemer, osteoporose og andre helseproblemer. På grunn av press fra aluminiumsindustrien, farmasøytiske foretak og våpenindustrien, fortsetter de å benytte fluor i drikkevannet i hele Nord-Amerika og til tross for nye lovlige aksjoner mot vannselskaper, så fortsetter de med fluoriseringen av vannet, da man ikke kan få saksøkt dem. Det er en voksende motstand mot å legge til giftig fluor i drikkevannet, men uheldigvis, fordi fluoriseringen er blitt livsbrødet for den moderne industrielle økonomi (Bryson 2004), så er det for mange penger involvert, for de som er ansvarlige for dette. Løgnen om fordelene med fluor vil de fortsette med å gi til publikum, ikke å oppmuntre til helsefordeler for en meget stor folkegruppe, men for å gi profitt til det militære industrielle komplekset.

Hele saken begynte i 1924, da Interessen Gemeinschaft Farben (I. G. Farben), et tysk kjemisk produk-

sjonsselskap, begynte å motta lån fra amerikanske banker, som gradvis førte til oppstarten av et enormt stort I.G. Farben kartel. I 1928 fusjonerte Henry Ford og American Standard Oil Company (The Rockefellers) sine eiendeler med I.G. Farben, og i begynnelsen på 30-tallet, var det over hundre amerikanske foretak som hadde underavdelinger og kooperativer i Tyskland I.G. Farbens eiendelen i USA ble kontrollert av et holdingselskap, det Amerikanske I.G. Farben, som hadde i sin ledelse: Edsel Ford, president i Ford Motor, Chas. I. Mitchell. President i Rockefeller's National City Bank i New York, Walter Teagle, President i Standard Oil i New York, Paul Warburg, styreformann av federal reserve og bror til Max Warburg, den finansielle støtte til Tyskland War effort, Herman Metz, en direktør i Bank of Manhattan, som blir kontrollert av Warburgerne, og en rekke andre medlemmer, tre som ble dømt som tyske krigsforbrytere for sine kriminaliteter mot menneskeheten. I 1939 under the Altet agreement, the American Aluminium Company (ALCOA), dengang verden største produsent av sodium fluor, og Dow Chemical Company som overførte sin teknologi til Tyskland. Colgate, Kellogg, Dupont og mange andre selskaper signerte avtalen med I.G. Farbef, og således skapte en kraftfull lobbygruppe som ble kalt "the Fluoride Mafia" (Stephen 1995).

Ved slutten av II. Verdenskrig, sendte den Amerikanske regjering Charles Eliot Perkins, en forsker innen kjemi, biokjemi, fysiologi og patologi, for å ta kontroll over den enorme Farbens kjemiske fabrikker i Tyskland. De tyske kjemikerne fortalte Perkins om et skjema de hadde utviklet under krigen, og som hadde blitt benyttet av den tyske staben. De tyske kjemikerne fortalte om hvordan de hadde forsøkt å få kontroll

over folket i et bestemt område, gjennom sterk medisinerings av drikkevannet med natrium fluorid, en taktikk som ble benyttet i Tyskland og Russland i deres konsentrasjonsleire for å få fangene "gale og føyelige". (Stephen 1995). Farben hadde utviklet planer under krigen for å fluorisere de okkuperte landene, da de hadde funnet ut at fluoriseringen førte til en liten skade på spesielle deler av hjernen, slik at det ble mer komplisert for den skadde å forsvare sin frihet og det påførte den enkelte til å bli mer føyelig overfor regjeringen (autoriteten). Fluorid er fortsatt en av de sterkeste antipsykotiske stoffene som finnes og er inneholdt i 25% av alle beroligende midler. Det er vel ikke så merkelig at Hitlers regime benyttet et slikt opplegg for hjernevasking, gjennom kjemiske midler, men de amerikanske forskere fortsatte Nazi-forskningene, for å undersøke teknikker for å undertrykke opposisjonelle fiender eller medisiner hele nasjoner. Som det hevdes i Rockefellerrapporten, en presidentiell høring om CIA-aktiviteter: "medisineringsprogrammet var en del av et langt større CIA-program for å undersøke kontrollmuligheter av menneskelig oppførsel" (Stephen 1995).

At "den dentale virksomhet er en forebyggingsmyte", sammen med fluor, oppstod i USA i 1939, da en vitenskapsmann Gerald J. Cox, ansatt i ALCOA, den største produsent av giftig fluorrester og på den tiden ble truet av fluorskader, fluoriserte laboratorieråtter, konkluderte med at fluor reduserte tannhull og de hevdet at det burde bli lagt til i nasjonens vannforsyning. I 1947 fikk Oscar R. Ewing, en lenge ansatt ALCOA-advokat som var ansatt som leder for the Federal Security Agency, en posisjon som fikk han til å lede the Public Health Services (PHS). I løpet av de neste tre årene, hadde åtti-syv

amerikanske byer fluor i sitt drikkevann, som inkluderte kontrollbyen i en studie i Michigan, slik at man eliminerte de fleste vitenskapelige tester for trygghet og fordeler før det var blitt fullført.

Amerikansk "utdannelse og forskning" ble skapt av the Aluminium Manufacturing, Fertilizer and Weapons Industry, da de så etter en vei ut for det økende berg av avfall etter overskuddet av fluorrester, samtidig som det kunne lede til en økt økonomisk gevinst. "Oppdagelsen" at fluor kunne være gunstig for folks tenner, ble betalt for av industrien som trengte å få et forsvar for "rettsklager fra arbeidere og områder som ble forgiftet av industriell fluor-utslipp" (Bryson 1995), og snu et problem til en fordel. Fluor, et avfallsstoff bestående av rester fra produksjonen av eksplosiver, gjødsels-

stoffer og andre "nødvendigheter" var kostbart å fjerne på en rimelig måte og inntil et fornuftig bruk ble funnet for det i det amerikanske drikkevannet, var stoffet vurdert som et meget giftig og risikabelt avfallsstoff. Gjennom slu offentlig etter-utdanning, ble en gang farlige avfallsstoffer, som fluor en av de aktive ingrediensene i giftstoffer, som ugressmiddel, soppmiddel, råtegift, bedøvelsesmiddel, beroligende middel, medisin innen den farmasøytiske industrien, og en rekke industrielle og kommersielle produkter, som tannpasta, skyllemidler etc. Fluor så en så stor del av et multimilliard industriell, farmasøytisk industri, så ved å ta vekk et slikt produkt ville være utenkelig og potensielt ødeleggende for deres karrierer og rykte.

MANNDRAPEREN FRA TIDENES MORGEN

Både Jahve, Gud og Allah synes å være en manddraper fra tidenes morgen. Religion og politikk blandes sammen i en salig blanding i mange land og lager kaos og krig folk i mellom. Lederen for Wiesenthal-senteret hadde rett i en ting i forbindelse med Gaarders Israel-kritikk: det var et land med kristent grunnsyn som sto ansvarlig for masseutryddelsen av jødene. Her er det langt igjen til Israels trakasseringer av den palestinske befolkningen, men ideene bak er ikke så ulike: noen er bedre enn andre. Det gjenspeiler også debatten rundt krigen i Midtøsten: noen mennesker er mer verdt enn andre.

Jeg har vært utsatt for mye ratt opp gjennom tidene: Arne Myrdal mente jeg burde holde kjeft ang. nynazismen her i landet fordi det ikke går meg ille. Feks kunne jeg få knærne knust, sa han i et radiointervju i forbindelse med mine innlegg mot nynazismen i landet. Da jeg støttet Salman Rushdie i forbindelse med hans bok "Sataniske vers" fikk jeg en advarsel fra Dagbladet at jeg kunne få meg en smell fra muslimsk hold. Nå er det mine innlegg mot Israels politikk i Midtøsten som får såkalte jødevenner til å komme med hatske innlegg og sms'er. Noen skriver anonymt og skjuler seg i det ukjente. Slike feiginger ønsker jeg overhodet ikke å debattere med. Heller ikke de som tolker Bibelen bokstavelig og mener Gud har gitt jødene et land (det er vel heller slik at noen hørte noen stemmer inne i hodet sitt og tolket det som Guds røst. I dag kaller vi det for noe langt annet...)

DOJ

BØKER – BØKER

Bok: Foreldreansvar når born treng vern mot skulen
Forfatter: Marta Berge Straume
Forlag: Exodus 1995
Sider: 195
Anmelder: Astrid Strømme

Det er en bok som drøfter ulike situasjoner i skolen. Hva skjer hvis et barn bli mobbet? Hvordan og hvorledes blir barns interesser ivaretatt? Hvilke rettigheter har barn?

Kapittel 2 handler om det ansvaret som foreldrene har. Ikke så mange er klar over dette i dag. Marta Straume trekker fram historien om en gutt som heter Harald fra boken «Tro meg da» (Forlaget Exodus, Birkeland, 1993). Harald mistrives på skulen, og han opplever at han aldri blir trodd. Det viser seg at det er lite hjelp å hente på skolen. Foreldrene tar skjeen i egne hender. Harald blir tatt ut av skolen, og de gir han undervisning hjemme istedenfor. Deretter flytter familien, og gutten begynner på en ny skole. På den nye skolen går det bra. Harald trives, og finner seg til rette. Ingen mobber ham.

Kapittel 3 handler om helsefarlige lærere. Marta Straume mener at helsefarlige lærere finnes i kirke- og kristenliv, på ulike arbeidsplasser, i offentlig forvaltning, i ideelle lag og organisasjoner. Straume mener at det i skolen eksisterer omkring 1500 lærere som har psykopatiske trekk. Psykopater har ifølge den amerikanske psykologen Sullivan fantastiske forestillinger om hva som går an mennesker imellom. Barn kan med andre ord bli utsatt for helsefarlige lærere i skolen.

Kapittel 4 går ut på å diskutere det lovverket som skolen er knyttet til. Straume belyser og diskuterer bl.a. spørsmål som: hvordan er lærerne sikret? Hvilke forskrifter gjelder i skolen? Hvordan er elevene sikret?

Forskrift i paragraf 2-2 for grunnskolen blir kalt for «elevens sin arbeidsmiljølov». I følge forskriften skal årsaken til konfliktsituasjoner, vantrivsel, dårlig orden og dårlig samarbeid på skolen undersøkes. Om nødvendig skal det skje sammen med pedagogisk psykologisk tjeneste.

Barneombudet er en offentlig ansatt person. Personens oppgave er å sikre barns oppvekstvilkår. Barneombudet kan selvsagt selv ta opp saker for å fremme barns ve og vel.

I kap. 5 stiller Marta Straume spørsmålet: Hvilke rettigheter har elever og foreldre i forhold til skolen? Det overordnede prinsipp i Barnekonvensjonen er hensynet til det som er best for barnet. I forhold til skolen betyr det at barnet har rett til å gå i grunnskolen og få opplæring. *Det er foreldrene sin rett til å ivareta opplæringsplikten overfor skolen.*

Alt i alt mener Straume at elevene står svakt i skolen. Foreldrene er faktisk de eneste som kan verne ungene når skolen ikke fungerer.

Straume kommer i boken også inn på at det ikke er skoleplikt i landet, men opplæringsplikt. Hun peker videre på at det ikke er straffbart å undervise sine barn hjemme. I mange tilfeller er det den eneste og beste løsningen når skolen ikke fungerer.

Det er en god bok. Den trenger å bli lest. Mange foreldre trenger den ryggdekningen den gir for å gjøre foreldrene mer handlingsdyktige.

Fredsønsker

Hvor flom og jordskjelv ei når hen,
der brukes bomber. Mer om senn.

At bomber faller – likesom regn
er et satanisk tidens tegn.

Over Libanon faller bomber ned
og ruinerer håp om fred.

Folk finner intet fredet sted –
får panisk dødsangst + ufred.

I mørket høres smerteskrig!
Resten er taushet. Død og lik.

Despoters ordre: La det skje!
En privatsak. Vil vil ha – fred!

Men ofrene – når får de fred,
for krig og bombers dragesed?

Svein Otto Hauffen

Ungdomskriminaliteten – en anklage mot samfunnet

Om de som vil forsøke å følge dette synspunkt, vil støtte på ungdomskarer i titusener som er seg bevisst at de er født inn i en verden med en dyster fremtid, hvor så vel jordatmosfæren som den åndelige atmosfære er forgiftet og som lider grenseløst og som higer fram – kanskje av ren selvpoppoldelsesdrift, men også for noe høyere – higer fram til å nå en livsform og en samfunnsform som kan skape nestekjærligheten – plass for den – skape freden – skape respekten for mennesket som dog er det dyreste og helligste som Gud har skapt.

Hvorfor står ungdomskriminaliteten på dagsorden i alle land? Er vi blitt så døve og dumme og sløve, at vi ikke hører ropet – den rungende anklage – fram disse unge mennesker: Hva er det for en verden dere gir oss til eie. Hva gjør dere med vårt liv? Hva skal vi tro? Hva skal vi mene? Hva skal vi håpe på?

Ungdom i alle land ønsker å brenne i tro, kjempe for ide, utløse sitt vesens kraft og uro i handling – i arbeid – i kjærlighetsmøtets gleder. Stenges veiene til fri og naturlig livsutfoldelse, må ungdommens

kraft og uro bli syk.

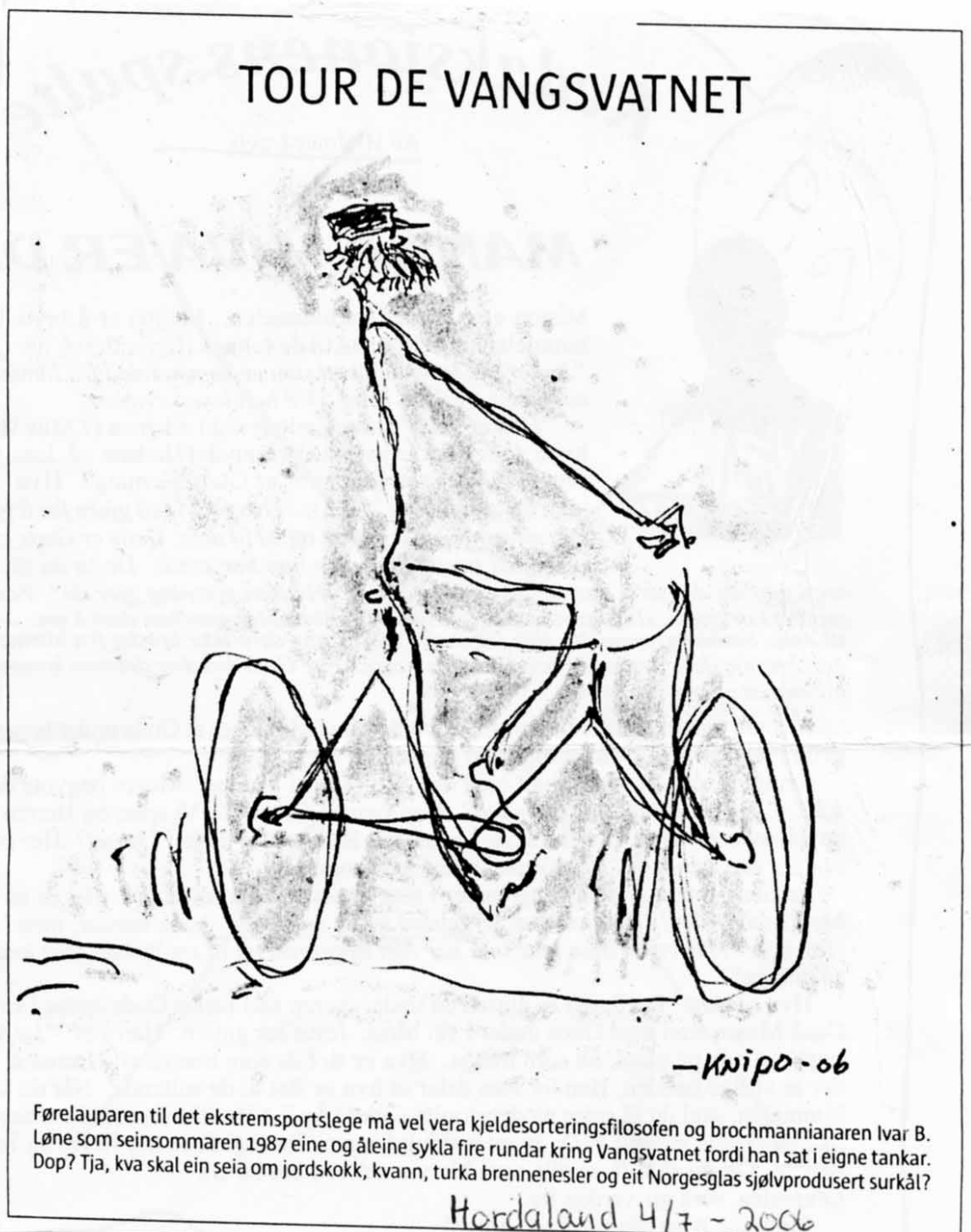
Ungdomskriminaliteten er, sier Finn Havrevold, en anklage som innebærer en trussel hvis mening vi ikke trenger å gjete på eller lete etter.

En seksten år gammel amerikansk pike har allerede formulert denne trussel for oss. Den lyder slik: "Jeg vil drepe dere alle fort, så ingen av oss behøver å lide mer!"

Det er stillingen i dag mens verdens "store" forbereder møter på "høyeste plan" i STATSMAKTENS, PENGEMAKTENS og VÅPENMAKTENS regi og med kirkens stilltiende velsignelse.

Og dette er kristkirkens dilemma: Som man sår må (og skal) vi høste.

Logokratiet bnd. 2 (Viel)

SKRIIIIIK! Livet og menneskene

Mine tanker og mine følelser er ustanselig "bombardert" av alle medier om "galskapen" vi steller i stand over hele var klode. Inntrykket er at vi graver var egen grav i økende tempo, men uten a forstå eller se hva vi gjør.

Vår bevisshet "sover".

Dette er ikke noen ny situasjon, vi har holdt på lenge med å "grave" slik vi gjør nå. Om vi ser på resultatene av våre ideer, våre handlinger tidligere, må vi vel snart våkne fra "drømmene" våre og forstå hva vi gjør med oss selv og hele menneskeheten. Vi ser over hele kloden kriger, terror og religiøse konflikter, som i det nåværende globale system synes uløselige.

Utbygging, kamp om markeder og fordelingsproblemer. Problemene er "Legio", og vi er selv årsaken til problemene. Vi konstaterer at var tenkning ikke holder mål.

Da er det vel på tide å tenke nytt? Jeg vil forsøke og gi noen ideer for å komme ut av galskapen vi har stelt i stand. Om ideene kan være grunnlag for videre evolusjon får vi se, når effektene av de viser seg!

Som nevnt over, må vi begynne å tenke NYTT. De gamle ideer som ødelegger var klode, i alles kamp mot alle, må vekk! Kapitalismen, monetarismen, konkurransen, må byttes ut med globalt samarbeid. Å oppnå det vil kreve tid. Men har vi tid nok? Man kan nesten tvile på det når man leser rapportene om klodens tilstand. Men vi må jo forsøke. Kan vi omstille oss selv først?, når vi vet at tiden er knapp.

Om det er tid til å starte med ny, NY, undervisning i skolen, slik at barna blir bevisste om at vi selv må redde var jord fra destruksjon! Det første steg i bevisstgjøringen må være å stoppe hjernevasking og indoktrineringen som nå er total fra vi fødes. Med slagordet: Å bli gode og nyttige samfunnsborgere, som i klar tekst betyr å stemme på de sittende makthaverne, så de kan sitte trygt med sin makt og svindle oss alle! Med sin mangel på bevissthet som årsak til at de er ute av stand til å forutse galskapen de steller i stand, (eller forutser de det? Da er galskapen enda verre).

Menneskeheten på "Tellus" har utviklet seg til "Alles kamp mot alle"!

Denne "kamp" må byttes ut med samarbeid over hele jorden. Basert på "Bærekraftig utvikling" (G.H.B), innenfor var jords ressurser til å gi oss ren luft, rent vann og ren mat.

Før jeg nå vil vise mine tanker om hvordan vi kan klare å få dette til, vil jeg minne om at før disse ideene (eller andre) kan virkeliggjøres, så vil vi være 2-3 milliarder flere mennesker på kloden (innen 2030?) Kan vi da brødfø oss alle?

Kunnskapsutvikling

Skal vi kunne håpe på at vi alle kan overleve noen 10-år fremover, tror jeg at barna må lære en "ny mentalitet", som helt fra fødselen av må vise at vi alle er i samme båt. Lære oss selv først, til å gi omtanke og være

inkluderende i alle forhold mellom menneskene.

Om vi ser litt videre om oss opplever vi et "mirakel", som vi i den "gode" del av verden tar som en selvfølge. At vi flere ganger om dagen kan gå til "duk og dekket bord", med alt vi ønsker oss av mat og drikke. Ingen hemmeligheter her? "det kommer jo alt sammen fra supermarkedet". Net, vi vet ubevisst at der, bak/under det politiske og økonomiske kaos, er en mengde mennesker som arbeidet hardt for å skaffe oss mat og andre produkter som vi trenger. Dette på tross av alle komplikasjoner som, skatter, avgifter, restriksjoner og forbud som politikere og makthaverne steller i stand

Kan vi nå, i den "gode" del av kloden være mindre arrogant? Oppfatte og forstå at vi alle har rett til å leve. Revolusjonen MÅ begynne i skolen!

Barna, skolen, kunnskapen, livet. Jeg tror nok det kan være riktig å nevne det svaret som vismannen gav da han ble spurt om: "Når er den riktige alderen for å begynne oppdragelsen av barna?" Jo, svarer han. "Minst 20 år før barnet blir født!". Dette må bli vårt startpunkt. Barna bør bli hos mor og far de første 2-3 år. Videre, også i barnehage til skolealder. I tiden for alfabetisering, med god vekt på lesing, skriving og forståelse av det leste og skrevne, samt de basiske regneartene. Helt fra tidlige barneår bør de være med i alt som foregår i hjemmet. Tilberedning av mat, innkjøp, rengjøring (også av seg selv), informasjon om sin egen helse (også andres). Kort sagt: "Lære og kjenne kulturen barnet tilhører".

Fra 12-13 års alder: I tillegg til den teoretiske undervisningen i skolen, bør barnet få utvide sin horisont ved deltagelse (arbeide) i alle de næringer som nærmiljøet har. For a nevne noen: Landbruk, fiske og oppdrett, slik at de får vite hvor maten og produktene vi lever av kommer fra. Videre bør barna få øve (arbeide) i basisyrkene, murer, snekker, tømrer, rørlegger, elektriker, maler etc.

Barna bør også få kjenneskap til den offentlige administrasjonen: By-Heredstyre, rådmann og byråkrati, industri, handverk, alt som må gjøres hver dag, etc. Å organisere alt dette bør gjøres innenfor de lokale muligheter.

Hensikten med denne undervisningen er å gi alle barn/ungdommer kjenneskap til hvor komplekst livet er blitt. Ved 18-20 årsalder, bør alle ungdommer være så godt orientert om yrkeslivet, at de kan velge yrket de ønsker og spesialisere seg i. Det vil nå også være mange som viser lederevner, og disse får større ansvar for a hjelpe sine medelever,

Når alle ungdommene nå etter spesialiseringen, bade praktisk og teoretisk etter universitet, og +-25 ar. Er "ferdig" med studiene, må de inn i yrkeslivet. Hver etter sine evner og kunnskaper, men også med tanke på hva samfunnet må få utført av nødvendig arbeide.

Menneskene i den fysiske (og psykisk) sterkeste alderen mellom 25-50 år, bør utføre alle de tyngste, farligste og mest kompliserte arbeider innenfor alle yrker. Fra 50-årsalderen, med mye erfaring og kunnskap,

kan de fortsette som konsulenter, lærere, professorer og i administrasjonen. Etter 60 år kan de som ønsker, pensjonere seg med full lønn. Nå vet vi at det ikke er penger som teller, men at vi lever av produktene som vi selv skaper med våre ideer, tanker og arbeide. Med alles innsats, skal det bli nok til alle, men helt basert på "bærekraftig utvikling".

Når vi alle deler på alt arbeide, så vil det bli korte dager, og mye fritid til andre gjøremål som ferier, hobbyer, fotball, klubber og foreninger. Som det fremgår av disse ideer er det nødvendig med mye detaljkunnskap, arbeid for å få dette i gang. Men kompetente mennesker med større kunnskap og faginnsett, mangler sikkert ikke.

Revolusjonen som fortsetter i arbeidslivet!

Nå til den store "utfordringen". Alt arbeid, teoretisk og praktisk må ha FULL ROTASJON. Skifte mellom alle yrker i alle forhold. Dette for a unngå at noen gjør alt "dritt-arbeidet", (T. J.) og andre sitter i godstolen og koser seg. Husk, vi er alle arbeidere om vi utfører teoretisk eller praktisk arbeid i "øyeblikket". Om noen mener at "rotasjon" i arbeidet er utopi og ugjennomførlig, vil jeg minne om at dette ikke er nytt. Til alle valg, til storting, byheredstyre, er 4-års perioder normalt. Slik må det også bli i arbeidslivet.

Ute "i havet" på oljeplattformene, er rotasjon i arbeidet helt gjennomført, og fungerer utmerket 12 timer pa, 12 timer av, 14 dager ute, 28 dager hjemme (slik på norsk sokkel).

Rotasjonshastigheten, intervallene, må drøftes nøye og kan kanskje være forskjellig for de forskjellige yrker. Om disse ideene, om skole og arbeid, blir betraktet som urealiserbare, så ber/insisterer jeg på at det blir fremlagt nye og bedre ideer/planer om menneskets fremtid. Uten den absurde forskjell vi har i dag mellom fattig og rik!

Ett ufravikelig krav i Rotasjonen i arbeidslivet er at: alle arbeidsføre (uten unntak) skal, må, ville være med i det daglige arbeidet som må gjøres; transport, undervisning, industri, handel, jordbruk, fiske, matlagning og mye mer. Også de uføre etter sine muligheter må være med. Vi ser da at de daglige oppgaver fordelt på oss alle, vil utgjøre en liten del av vår arbeids tid. Storparten av dagen vil bli fri til andre aktiviteter. Som vi kanskje kan kalle den "hyggelige" del av menneskelivet? Øke vår kunnskap, delta i foreningslivet, drive sport, kunst i alle former, mulighetene er "uendelige".

Partipolitikk i dagens utgave: alles kamp mot alle, må bli alles kamp for alle, og dermed også bli til hver enkelts beste. Økonomi forandres fra å være den totale svindel med penger, til a bli hovedhjelperen i å frembringe de "riktige" mengder og kvaliteter av livsnødvendigheter vi trenger. Byråkratiet er avskaffet som totalt nyttig. Kontrollen blir matematisk i hver bransje! Statistisk kontor kan kanskje være den samlende enhet?

I dette korte og konsentrerte forsøket på å gi menneskene en ny fremtid med fred og toleranse, vil et av hovedpunktene i denne fremstilling av de nye tanker må være: Forandre, redusere, (eliminere?) den

"herskende klasse", Maktmenneskene. Pengesugerne, politikere, økonomer, advokater og hele retts-systemet. Den såkalte "eliten" har gjennom århundrene ved propaganda, svindel, løgn og vold, tilranet seg storparten av "godene" som det reelt arbeidende folk har skapt. Den forandring kommer ikke med NY vold og nye løgner, men med Nye tanker, Ny mentalitet og med samarbeid av oss alle.

Det verdensomspennende Børs-systemet som siteres hver dag i mediene om "valutaene", "verdipapirer", "penger" er djevleskap satt i system for a svindle oss godtroende mennesker til fortsatt innsats, så "eliten" kan sitte trygt på sine troner. Etter mitt skjønn må dette djevleske systemet vekk om vi skal oppnå fred og levelige forhold på jorden!

Det gamle systemet har spilt total fallitt, det ser og hører vi hver dag i alle medier. Jeg mener det nå er på høy tid vi slutter å drepe hverandre, og heller begynner å samarbeide! Er det noen som er imot det?

Helse og sunnhet (trygd og hospitaler) har sin plass i totalbildet, innenfor den helhetlige rotasjon, men må sikkert ha sine spesielle regler/ordninger.

Forenkler/bedre å kunne innføre disse "nye" tankene om undervisning og arbeid "alle skal kunne alt", med rotasjon i yrkeslivet, er det helt nødvendig å eliminere det nåværende regnskapssystem; Brutto Nasjonal Produkt (BNP). Det gir et totalt falskt bilde av virkeligheten i samfunnet NB! Jeg skrev samfunnet, IKKE staten.

I BNP regnskapet er inntekter og utgifter for samfunnet samlet i en konto: inntekter til staten! Dette systemet BNP tillater, muliggjør skattlegging av utgiftene som om de er inntekter, og slik illudere skattebetalerne (oss "alle") om at man kan "leve av utgiftene" som staten kan.

I dag i året 2006, bør vi vite at vi mennesker lever av produkter, ikke av penger. Produkter som vi selv fremstiller med våre tanker og vårt arbeid. Regnskapssystemet BNP må fjerne og erstattes med samfunnsregnskapet! Det viser de reale forhold mellom utgifter og inntekter for samfunnet/menneskene! (se vedlagt blad av samfunnsregnskapet)

Samfunnsregnskapet ble utarbeidet i 20-årene i forrige århundre av den norske sosiolog, økonom og for-

sker, forfatter: Bertram Dybwad Brochmann. (1881-1956).

I 30-årene var B.D. Brochmann valgt inn på Stortinget, og han fremla der samfunnsregnskapet for representantene, som etter kort debatt refuserte dette og kalte Brochmann en drammende fantast og tåkelegger. Representantene oppdaget straks at om samfunnsregnskapet ble innført, så ble det slutt på all politisering og svindel med budsjettene, og pengene ble bare matematikk uten egenverdi

Kan vi, folket, håpe at representantene på det nåværende Storting vil reparere den store skaden som ble påført oss av de "smarte" representantene på Stortinget i 30-årene, og nå innføre samfunnsregnskapet? Og bruke det så vi alle får vite de reelle utgifter og inntekter for Norge. Eller må vi fortsette å leve med falske budsjetter, løgn og politisk svindel?

De siste par ukene har Kristin Halvorsen og Jens Stoltenberg, Erna Solberg, Siv Jensen og Kr.F. vært mye i media. De har fått tid til å legge frem sine partihjertesaker. Vi kan trygt konstatere at de alle vil det beste. Basert på de respektive partiprogrammer, men er det det som er godt for partiene vi vil ha? Nei, vi vil ha det riktige og best mulige styret for oss alle, hele det norske folk. Det kan det bare bli med samarbeid av oss alle.

Kan vi nå tillate oss å huske hva Sankt Paulus sa om og ville?:

"Det gode som jeg vil, det kommer ikke. Men det onde som jeg ikke vil, det kommer!"

Vi bør vel nå, 2000 år etter, begynne å forstå at det ikke er viljen som mangler! Men bevissthet kunnskap, kjærlighet og samarbeid av hele menneskeheten, og ikke bare i vårt «Vidunderlige Norge»!

Til slutt: Sannheten om mennesket frigjør, gir liv. Løgner om oss selv dreper!

Bergen, 17 mai 2006 Ingolf Båtnes

PS. Om noen kan finne inspirasjon i disse "foranderlige" tanker, er det helt fritt til å brukes i detaljutforming av ideene om "revolusjonen" undervisning og Rotasjon i arbeidslivet, men husk at vi alle må produsere før vi kan konsumere. Det er det viktigste budskapet jeg forsøker a formidle.

D.S.

JOSTEIN GAARDER FÅR SÅ HATTEN PASSER

Gaarders kronikk i Aftenposten der han retter sterk kritikk mot Israel, har skapt storm. Men i stedet for å ta ballen, så tar man mannen. Sterkest i sitt angrep på Jostein Gaarder er redaktør i NIS, dr. Michal Rachel Suissa, som i den kristne avisen "Norge i dag" kommer med en rekke påstander om at "vi" (les:jødene) ikke har myrdet utallige samer og nektet dem å bruke sitt eget språk, støttet PLO, lobotomert Romanifolket, sendt jødene i Norge til krematoriene, solgt jødisk eiendom i Norge, osv. – altså i motsetning til "dere" (les: Gaarder og de kristne, som står ansvarlig for den 10 punkter lange listen, eller "bud" som Suissa kaller det.)

Dette er jo en utrolig avsporing av debatten om Israels rolle i Midt-østen! Hvordan er det mulig? Jeg vet at den norske stat har stått ansvarlig for å henrette to samer etter opprøret i Kautokeino i 1852, men å skrive "utallige samer" må da mildt sagt være oppsiktsvekkende?

Men det er jo betegnende for Suissas måte å debattere på at han avslutningsvis sier følgende visdomsord: "Det er derfor, Gaarder, at vi i 2000 år har nektet å tro på din "rabbi" (les: Jesus) og vil nekte å gjøre det i hvert fall de nærmeste 2 milliarder år også."

Siste uttalelse må jo være nedslående lesning for Israelmisjonen?

DOJ

Framtidi for korndyrking,

Voss Mylna og kulturen me byggjer på

Saman med Vossaseminaret har korndyrking leie som ei stor opp-gåve for meg. Vår aller eldste kultur. Kornet, bokstavleg og i overført tyding.

No rasar jordbruket framover, utan kontroll i rakett tempo. Men kva skjer, no utan noko tid å samanlikna seg med.

Vekk med og nedbygging av våre beste kulturlandskap. Skulle det redast, såg eg at no var tidi inne til å starta opp, for bruk i det nære, med vidare foredling. Slik me ser frukt-dyrkingi tek hand om sitt. Eller prøver då.

Skal det verta korndyrking att her, må det vera ein stad å mala. Det har Voss fenge. Men bondestand og jordbruks-undervisning svikta.

Berre Sogn jord og hagebruks-skule står på skansane og leverar fullt brukande vara. Men det meste går til dyrefor, verre enn det me ser med fiskeoppdrett. Samstundes strevar matforskning og helsekost for å få inn att gode kvalitetar frå gamletidi.

Med datamaskiner og mjølke-robotar held det no på å veksa seg fram kreftsvulst i det brattlendte rike nor Noreg.

Me gamlingar må snart gjeva opp. Lenge var det både vaksne og unge som deltok med dugnad. Så,

kva no når gigantomonien rasar vidare rundt oss? Umyndige set me der, har ingen eigedom, men litt skryt så av og til. Det hjelper ikkje i lengden. Kommunen deler ut og lovar i hytt og ver. Sementmurar veks opp over og under Mylnæ. Neste store håp ser ut for vil lukkast med ein ny fangdamm for oppsamling av urkrefter som tidi sårt treng.

Men her på vårt gamle kjær Skarvet er det no som å så på stein-grunn. Lite korn og dårleg avsetnad for kvalitets-mjø1.

Mogeleg 1øysing no då?

Under siste krig blomstra bruk av Mylnæ opp ... Må det same skje att? Men eg er opprinneleg optimist. Det må verta mogent etande korn att, i eigi bygd, avla opp av yngre krefter. Også i å stella om og driva Mylnæ. Mala og baka til brød, gjerne leiga den vekk til matforskning, halda kurs og læra komande generasjonar om dette me prøver å redda. Trur ikkje på gardsturisme som kjem med nokre slantarav av og til. Nei betre med leigemaling eller innkjøp og salg i småskala vegar.

Dyrking av gamle speltkornet er på veg inn att. Det og bygg til flatbrød og grauten me hadde før er mat for alle. Men å kryssa kornet til mat med kjøtproduksjon er frotsing av resursar.

Skreiv dette skjærtorsdag morgon kl. 3.30, la meg og drøymde: Fullt

framføre i Mylnæ, sa til Inge: har skreve noko, skal henta det så du får lesa: Såg då 3 breie trepper ned til elvi ved den ute-parken. Trefte Per Steinar N. og fortalde litt av kvart. Han: eg har motstand eg og.

Vaknar så og står opp for å høyra mytekalendaren, om kveitekornet som skal døy. Den gamle bondestanden eller pengedyrkingi som vert dyrka og stelt til og velsigna av keisaren i sine palass. Med promenadevogar og trepper ned til strondi.

Men ikkje for oss, no gjeld det å samla krefter for motkultur, få med gamal og ung. Så og hausta, mat til våre born. Peng og symboldyrking er ikkje for svoltne magar. Mytekalendar tok så opp konfrontasjon med pengevekslarane og dei skriftlærde. Ikkje nett personangrep, men der den vonde tidsånd herskar. Medvete eller ikkje, det gjeld å sjå. Serleg no alle skal kunna sjå dette med «sirkus, brød og bestikkelse», ved å sjå vekk frå gamle kulturskattar. På "døden i gryta», som Andreas J. Mandelid sa det ofte.

Sluttar her med å visa til kva 8 historielag i Vest Telemark blad har skreve og teke opp: Me må ta vare på kulturarven – me har den berre til låns. Dette stod i Vest Telemark blad. Leiar i Stavanger Aftenblad skreiv nyleg: "Det blir snart alvor? Og sluttar såleis: "Det kan vera verd å tenkja på det i ei tid då jord og produksjon av mat ikkje er av det "som

Menneskenes samhørighet med den øvrige natur

har blitt verdsett høgast".

Med mange tankar og beste helsing, Ivar B. Løne, kverneknarr, som passar på Kvernvatnet.

Ivar B. Løne

DOMMEDAGsskadene øker uavbrutt i omfang verden over

All motorveitrafikk verden over aksellererer mot økologisk sammenbrudd. Ingen syner allerminste tegn på omsyn til Gud, bare koster iverge med mer & mer suicidal oljeforbrenning.

Overinnvandring - overinntrengning, overfolkning raser mot øko-sammenbrudd kloden over. Energiens problem må løses, fødsler dobbelthalveres og overfødende hjemsendes til egne tomter som prevensjonærer og ikke belaste vertsfolket. Østlige tunnelbaner fylles av fremmedgjørende fremlinger til å fremme fremmelige fremmede businesskarteller og uforbederlige pressgrupper til økte bosetningsbesetelser.

Våklu!

Hva er samfunnets sanne inntekter?

Kan menneskene leve av «penger»? Når de riktige svar blir gitt på disse spørsmål, først da er endring til det bedre mulig. Det sanne forhold er at menneskene materielt lever av mat og åndelig av sann og riktig livsorientering. De reale inntekter i et samfunn det er de produktive næringsveier. De fattige fiskere skaffer oss en stor del av den næring som det norske folk trenger til daglig. Det norske jordbruk likeså, det kalles ikke uten grunn vår modernæring. Det er akkerbruk og fedrift og skogbruk og foredlingsvirksomhet som gir oss de reale inntekter. Det er fremskaffelse av naturrikdommer. Det er

håndverk og industri og all virksomhet som skaffer oss de nødvendige livsformødenheter, som er de sanne inntekter. Og de reale inntekter på åndslivets område er de åndelige virksomheter som er av livsfremmede og samfunnsoppbyggende art.

Samfunnets sanne inntekter er altså den reale produksjon av livsformødenheter, mens samfunnets utgifter, det er menneskenes forbruk og konsum. For det første er det enkelte menneskes personlige daglige forbruk av mat og livsformødenheter, en real utgift. Dernest er all offentlig og privat administrasjon utgift. Ennvidere de mange offentlige

«inntekter» som pengelotteri, tipping, vinmonopol, offentlige lønninger (for de produktive yrker), etc., som beskattes som inntekter, men som er solide og bastante utgifter for samfunnet, hva enhver tolv års pike som tenker seg om, vil være på det rene med. Alt vårt bankvesen, alle dets inntekter, er i virkeligheten i sin helhet samfunnsutgifter. Alle lotterigevinster og hele lotterisvindelen er i virkeligheten storstiledede samfunnsutgifter. «En prest og en biskop kan ikke skattlegges, de er som vi har sett i seg selv i dag en skatt». Vi kan ikke ta skatt av et postbud og dermed underholde en lærer, ti de er jo begge samfunnsutgifter. Det eneste som kan beskattes er den reale produksjon og de produktive næringer.

G.E.B (1937)

LAVMÅL I GAARDER-DEBATTEN

«Jostein Gaarder har blitt alvorlig syk, enten av ondskap eller av Alzheimer», skriver Wiesenthal-senteret i et uvanlig krast brev til Aftenposten og det norske folk.

Jeg har hatt stor respekt for Wiesenthal-senteret. Sentrets brev til Aftenposten representerer imidlertid et historisk lavmål m.h.t. deres arbeid. Hvordan er det mulig at et slikt seriøst arbeidende senter karakteriserer en høyst oppegående forfatter og filosof på denne nedverdiggende måten?

Dette er jo som et forvrengt ekko av Bush-doktrinen om at enten er du for meg eller så er du mot meg. Skammelig og nedslående.

DOJ

MANNDRAPEREN

Israel er Guds utvalgte folk. Hizbollah er Guds parti.

Den guden begge tror på må være den som kalles manndraperen fra tidenes morgen...

DOJ

SLIK HAR DE DET PÅ DEN SIDEN

- Ikke endelig fred i Midtøsten for Jesus kommer igjen! sier KrFs tidligere stortingsrepresentant Kjell Furnes.

Ja, da får han sannelig vente forgyeves.

DOJ

Totalitetsøkonomien

– løsningen på våre sosiale og økonomiske problem

I løpet av de siste decenni er vitenskap og teknikk skapt en overflod på jorden av alt menneskene trenger for å leve. Men vi har også sett, at denne overflod i stedet for å skaffe menneskene lettelse og velsignelser er blitt dem til forbannelse. Velstanden når ikke frem til menneskene. Tvert imot brenner man hveten og maisen og senker kaffen på havets bunn, fordi det "ikke lønner seg" å la menneskene få billig mat. Mange sulter. Det hele er et skjærende paradoks og en himmelropende selvmotsigelse. Og likevel en direkte logisk følge av vårt samfunnssystem og det kulturtrinn vi lever på.

Astrid Strømme

Vårt nåværende merkantile system hviler på en grunnide, at produksjonsmengden alltid vil være mindre enn konsumsjonen – merkantilismen er bygget på forutsetningen om varemangel. Bare når det er tilfelle "lønner det seg å produsere". Bare da er menneskene villig til å betale produksjonsprisen. "Lønnsomheten" måles nemlig i penger, det er profitt som er drivkraften for all merkantil produksjon! Så asosialt er menneskene innstilt i dag.

Så setter den vitenskapelige produksjonsteknikk inn med sin veldige overflødig og derav følgende prisfall, "lønnsomheten" (i penger)

produseres sønder og sammen! All ting stopper opp! Det merkantile system har overlevd seg selv.

Forholdet mellom forbrukspris og produksjonspris

Vi vil prøve å forstå dette forholdet mellom forbrukspris (salgspris) og produksjonspris.

For forbruksprisen har vi den økonomiske autonome lov om tilbud og etterspørsel. Er tilbudet større enn etterspørselen, faller prisene. Er produksjonen overveldende stor, går forbruksprisene ("salgsprisen") mot null. Prisen på vann og luft er null.

Ved produksjonen har vi å regne med den økonomiske lov som a pri-

ori sier at prisen er lik systemets kostende. Det er alle samfunnets utgifter på samfunnsregnskapets debetside som bestemmer prisen på produksjonen på samme regnskaps kreditside.

Når nå utviklingen av naturvitenskap og teknikk gir menneskene en stadig øket produksjonsevne, samtidig som samfunnssystemet omkostninger med alle midler forøkes, er det klart at det ikke blir balanse mellom produksjonspris og forbrukspris. De sosiale og økonomiske systemomkostninger er for store.

Verden vil løse dette ved å tviholde på det merkantile system og innskrenke produksjonen, så vi igjen kommer tilbake til mangelen tid, slik at forbruksprisen holdes oppe. Dette skjer ved at alle bransjer og grupper organiserer seg mot hverandre, for med politiske knep og kunster å gjennomføre produksjonsinnskrenkningen. Det er dette som kalles prispolitikk. Her hjemme i Norge kalles det særskilt for "lønnsomhetslinjen". Men da innskrenkning av produksjonen og ødeleggelse av realverdiene for skinnverdiens, pengenes, skyld er naturstridig og livsfjendelig, så ender alle disse misforståtte bestrebelser med en verden i kaos.

Menneskene er fiksert av det gamle merkantile system. Ingen vil akseptere de fallende priser som er utviklingens mål og innrette seg overensstemmende med disse. Menneskene vil ikke sin egen materielle frigjørelse.

Utviklingens mål – den materielle frigjørelse

Totalitetsøkonomien erkjenner i motsetning hertil at utviklingen naturmøtendig går mot lavere og lavere priser og rikligere og rikligere med varer. Menneskene har lært å la maskinene og naturkreftene gjøre arbeidet for seg. Utviklingens mål i så måte er den materielle frigjørelse, som er nådd når alle priser

er kommet ned mot null.

Totalitetsøkonomien aksepterer altså de fallende forbrukspriser og den materielle frigjørelse og angir hvordan man skal gjennomføre det lønnsomme prisfall, og altså til enhver tid under denne kontinuerlige og målbevisste prissenkning få balanse mellom produksjonspris og forbrukspris.

Dette skjer ved å gjennomføre et nytt samfunnssystem, hvor systemomkostningene befinner seg under stadig reduksjon. Det må gjennomføres dekapitalisering, desentralisering og fritt bransjestyre, hvor man tar menneskenes selvvirksomhet i bruk, muliggjort ved en ny mentalitet, som erkjenner vårt sanne forhold til reelle og fiktive verdier, og riktigheten av det kristne gjensidighetsbud.

Ved systematisk og planmessig overgang til de nye tingenes orden reduseres systemomkostningene og dermed også produksjonsprisene langsamt men sikkert nedover, slik som det vil fremgå ved studiet av samfunnsregnskapet.

Men et slikt samfunnsregnskap har til dato ikke vært praktisert av de styrende i vårt land eller noe land i verden. Og det er på disse punkter hele verden har hengt seg opp.

Prisfall gjennom ned-kapitalisering

Også pengemessig vil altså et prisfall kunne organiseres lønnsomt ved ned-kapitalisering, når menneskene av overbevisning går inn for å realisere dette, og i smått og stort innretter seg overensstemmende med dette prinsipp.

Det er da klart at jo lavere prisen etter hvert blir, desto større mengde av produksjonen kan konsumeres. Totalitetsøkonomien baseres på individualitet og "privat tiltak" og "privat eiendomsrett", og drar nytte av den eksisterende høye produksjonsteknikk og bringer menneskene den materielle frigjørelse, som er utviklingens naturlige mål. "Totalitetsøkonomien" er det økonomiske system og det livssyn og samfunnsyn som B. Dybwad fremholdt som det rette, men som vår generasjon ikke har villet lytte til.

Begivenhetene i verden virker dog fra dag til dag i favør av totalitetsøkonomien.

Totalitetsøkonomien hviler på den bevisste erkjennelse at mennes-

kehetens økonomi er uløselig knyttet til den storstilte universelle økonomi, hvis stoffskifter og sirkulasjonsprosesser den må følge. Vi bygger på erkjennelsen av at alt stoff og all energi er evig. Intet går til spille. Som følge av dette er de råstoffkilder som menneskene trenger for produksjon av sine livsfornødenheter uuttømmelige. Vi behøver i så måte ikke å engstes for den dag i morgen, som det universelt sett er sørget for. Derfor heter det også "Gi oss i dag vårt daglige brød". Det får vi også når vi bare innretter vår menneskelige økonomi i overensstemmelse med den universelle økonomi, som må være vårt forbilde.

Alle er avhengige av hverandre

Den nye lære bygger på den eksisterende storslåtte arbeidsdeling og spesialisering og differensiering, som finnes ellers overalt i naturen. Verden er blitt "liten", takket være de vidunderlig utviklede kommunikasjonsmidler, og i hele verden må vi samarbeide og samvirke – med færrest mulige stengsler mellom menneskene, mellom klasser og nasjoner, idet vår skjebne objektivt sett faktisk allerede er sosialisert. Mitt vel er alles vel, alles vel er mitt vel. Alle er vi både som individer, klasser og nasjoner, avhengig av hverandre og har felles interesser. Jeg er avhengig av gårdbrukeren og melkeleverandøren, skomakeren og bakeren, og vi nordmenn har nytte av amerikanerne, tyskerne og kineserne, likesom de på forskjellig vis har nytte av oss. Vi er alle en helhet. Verden er en totalitet.

Vi bygger på den erkjennelse at liksom det innen en stor familieholdning må være plan og orden i å skaffe tilveie de tilstrekkelige livsfornødenheter, må det innen husholdningen for den familie som heter menneskeheten være fornuftig plan og mening. Verdenshusholdningen må bygges på rasjonell og økonomisk produksjon og konsum. Totalitetsøkonomien er med andre ord planmessig økonomi i god betydning.

Bonde, G. E. Totalitetsøkonomien. En populær fremstilling av

Samfunnslivets nye evangelium, B. Dybwad Brochmann's livssyn og samfunnslære. 1966.

BERTRAM D. BROCHMANN den store sosial-reformatoren i Norge

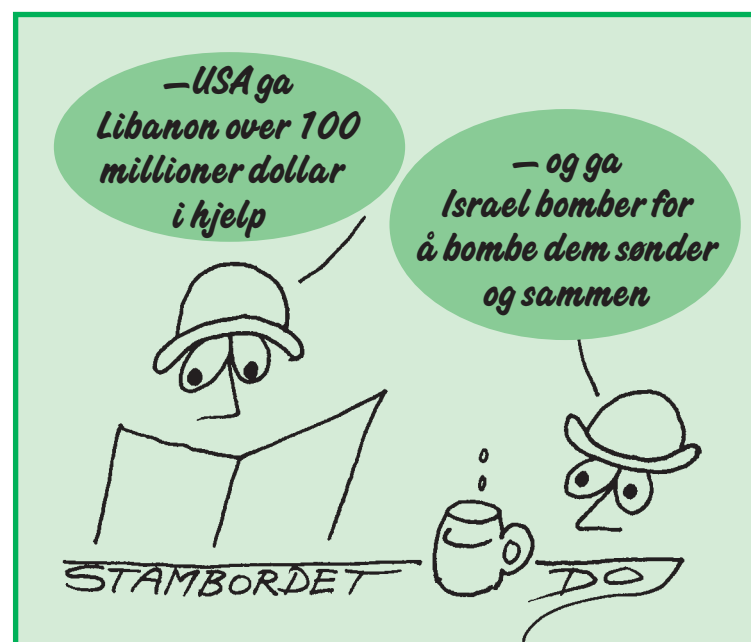
Bertram Dybwad Brochmann (1881-1956) var prestesønn og utdannet gartner. Han reiste land og strand rundt og prekte om en ny samfunnslære. En lære som talte Staten og Kirken midt i mot.

For Brochmann var statsmakt, pengemakt og religion menneskehetens nye avguder. Disse molokene som han kaller dem, knebler friheten og folket. Brochmann bygger sin nye samfunnslære på en radikal forståelse av Kristus og evangeliene.

Brochmann innførte i sin samfunnslære begreper som "to slags fantasi" (den ukontrollerte og den kontrollerte) og "to slags virkelighet" (den objektive skapt av Gud og den relative skapt av mennesker). Gjennom 40 år utga han mer enn 40 bøker om sin nye samfunnslære. Det vakte stor oppsikt da han i sitt åpne brev til Adolf Hitler i 1937 gir uttrykk for at Hitlers undergang er viss, hvis han fortsetter å følge det makt- og voldsprinsipp han hadde slått inn på. Brochmann hadde dessuten også hjulpet den jødiske Helene Harand i hennes kamp mot Hitlers jødeforfølgelser, og han hadde holdt offentlig foredrag om dette i Wien. Brochmann var derfor uønsket i Berlin.

Så bryter 2. verdenskrig ut, og noen måneder senere står tyskerne etter et kappløp med engelskmennene som okkuperer av Norge, mens Konge og Regjering rømmer til England med gullbeholdningen og lar folket i stikken. Om dette sier Brochmann sin hjertens mening i et radioforedrag i juli 1940 - mer enn en måned etter at krigstilstanden mellom Norge og Tyskland var opphørt ved den norske hærs kapitulasjon, og okkupasjonsstilstand var inntrådt. Han angriper også Englands kyniske holdning overfor Norge. Hensikten med Brochmanns radioforedrag var for det første å motarbeide Quisling, dernest å fremheve Hitlers riktige økonomi-politikk mot plutokratiet. Dette for å komme på talefot med okkuperantene som han hadde tett inn på livet, og for med det å skjerme sine tilhengere i Norge. Han var den første politiker som tok Jesu budskap om å "elske sine fiender" og ikke bare gå én mil med dem, men to, alvorlig. For dette ble Brochmann etter krigens slutt tiltalt og dømt ved det "rettsoppgjør" som av den tilbakevendte Regjering ble iscenesatt overfor 99.000 nordmenn. Brochmann tok som de tusenvis av andre sin fengslesstraff som et utslag av den politiske forfølgelse han var utsatt for. Av ukjente årsaker ble han brått sluppet ut av arrest etter knapt 6 måneders soning.

I sin bok "Til mentalundersøkelse" (1947) beskriver han dette årelange marerittet som norske myndigheter utsatte ham for. "Rettsaken mot B.D.B." (1947) viser i sin fulle bredde hvor paradisk det hele var.

Samfunnsliv

Redaksjon og ekspedisjon
6150 ØRSTA

Abonnement i hele Norden
Kr. 500,- pr år
kr. 250,- pr halvår

Annonsepris kr. 4,- pr mm
1. side kr. 4,50 pr mm

Abonnement kan tegnes
ved poststedene eller
direkte i ekspedisjonen

Sats og trykk:
Møre-Nytt, Ørsta